

Organi krajevnne samouprave v statutih komun

Komisija za družbeno upravljanje pri okrajnem odboru SZDL je na svoji nedavni seji sklenila, da se bo razdelila v tri podkomisije z določenimi nalogami. Tako je ustanovila tudi posebno podkomisijo z nalogo, da prouči mesto in vlogo organov v krajevni samoupravi v današnjih razmerah in jo primerja z vlogo, ki naj bi jo ti organi dobili v bodočih statutih komun.

Pretekli torek se je podkomisija zbrala na prvo sejo. Ko so se člani seznanili z na-

menom in bistvom analize, so se dogovorili o razgovorih, ki jih bodo pripravili v treh vrstah krajevnih skupnosti: v eni mestni, eni polindustrijski in eni vaški. Izbrali so Novo mesto-center, Stražo in Skočjan.

Ravno te dni potekajo v teh krajih razgovori podkomisije z odborniki občinskega ljudskega odbora, z odborom krajevnne organizacije SZDL in s krajevnim odborom o tem, kako so se do sedaj uveljavile najrazličnejše oblike in dejavnosti teh najvažnejših organov v posameznem kraju. V Novem mestu so k razgovorom pritegnili namesto krajevnega odbora Izvršni odbor Sveta stanovanske skupnosti.

Podkomisija je na prvi seji prišla do nekaterih načelnih ugotovitev, ki bodo zelo pomembne in dober pripomoček statutu so morda zaenkrat kot tudi političnim organizacijam. Razen načelnih političnih stališč do vloge in mesta teh organov v bodočem statutu so morda zaenkrat zelo zanimivi tudi materialni odnosi do njih. Tako je bila na primer ena izmed ugotovitev, da so se stano-

vanjske skupnosti mnogo hitreje uveljavile ravno zaradi tega, ker je bila že pred ustanovitvijo načelno in konkretno rešena materialna podlaga za njihov obstoj. Smiselno enaka trditev sicer velja tudi za krajevne odbore kot organe družbene samouprave, vendar tako precizno njihove materialne pristojnosti le niso bile določene. Iz te ugotovitve (ki jo navajamo le kot primer) že sledi ena konkretnih nalog, ki naj jih statuti komun bolj določeno postavijo.

O delu te podkomisije, ki jo vodi tov. Slavko Sitar, bomo še večkrat poročali tako za informiranje širše javnosti, kot tudi za pomoč občinskim komisijam in organizacijam SZDL.

Posvetovanje sekcij za zunanje politična vprašanja

Posvetovanje o delu sekcij za zunanje politična vprašanja bo pri okrajnem odboru SZDL v soboto, 17. februarja, ob 9. uri. Na njem bodo sodelovali, predvsem vodje sekcij, ki že obstajajo, in predsedniki nekaterih KO SZDL, koder nameravajo sekcije ustanoviti. Veliko bodo posvetovanju lahko prispevali tudi predsedniki idejno-vzgojnih komisij občinskih odborov SZDL, ki naj bi delo teh sekcij usmerjale.

POMOČ ZA IZGRADNJO BOLNIŠNIC V BREŽICAH IN NOVEM MESTU

Poročali smo že o zbiranju sredstev za izgradnjo bolnišnic v Brežicah in Novem mestu. Vsi delovni kolektivi gospodarskih in drugih organizacij ter zavodov v okraju so že decembra lani dobili navodila, kako naj razpravljajo kolektivi o nujnosti za to izredno pomoč, brez katere bolnišnic v Brežicah in Novem mestu ne bo mogoče dograditi. Objavljamo prvi pregled, kateri kolektivi so se že odločili, da prispevajo del sredstev za izgradnjo potrebnih bolnišničnih prostorov:

iz občine BREŽICE: Splošna bolnišnica, Brežice; ObLO v Brežicah.

iz občine CRNOMELJ: Rudnik rjavega premoga, Kanižarica;

iz občine METLIKA: Belokranjska trikotna industrija BETI, Metlika.

iz občine NOVO MESTO: Elektro, Novo mesto; Novo-mestska opekarna Zalog; Avtopromet GORJANCI, Novo mesto — Straža; Trg. podjetje ZELEZNINA, Novo mesto; Trg. podjetje IZBIRA, Novo mesto; Tobačni izdelki, skladišče Novo mesto; Pekarija v Dol. Toplicah; VODOVOD, Novo mesto; Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela, N. mesto; Zdravilišče Dol. Toplice; Zdravilišče Smarješke Toplice; Zavod za urejanje gozdov, Obrtno komunalna zbornica, Novo mesto.

iz občine SEVNICA: Jugotantin, Sevnica; Splošno trgovsko podjetje, Sevnica; Gostinstvo v Smarju; Konfekcija LISCA, Sevnica; Mizarška produktivna zadruga, Sevnica; Dom počitka, Impolca; ObLO v Sevnici; Komunalna banka, Sevnica.

iz občine VIDEM-KRŠKO: Elektrarna v Brestanici; To-

varna celuloze in papirja, Videm-Krško; Kmetijska zadruga Videm-Krško; Transport, Videm-Krško; Konfekcija papirja, Videm-Krško; Splošno obrtno podjetje v Krškem; ELEKTRO Krško; ObLO Videm-Krško; Zavod za zaposlovanje delavcev, Krško, in Veterinarska postaja v Brestanici.

Zmagali so naši traktoristi

Proti koncu lanskega leta je bilo zaključeno tekmovanje traktoristov, ki ga je vodil glavni odbor Ljudske tehnike Slovenije. Tekmovanje se je začelo na pobudo kmetijske strojne komisije pri okrajnem odboru LT v Novem mestu. Program je bil sestavljen tako, da dobi največ točk in zmaga tisti okraj, ki bo od začetka tekmovanja vključil v društva kmetijskih strojnikov največ mladine, ki bo hkrati ustanovil največ novih društev, najprej pobral in odvedel članarino ter pripravil tekmovanja in tečaje. Ker je program najbolj izpolnil novomeški okraj, mu je tekmovalna komisija prisodila prvo mesto, naslednja mesta pa so zasedli mariborski, koprski in murskosoboski traktoristi.

V našem okraju je bilo v tem času ustanovljenih 7 sekcij, med katerimi so bile zelo aktivne v Sevnici, Brežicah in Metliki. V društvo kmetijskih strojnikov je na novo vključenih 160 mladih traktoristov, tehnikov in inženirjev pri KZ, tako da je zdaj v društvu že 91 odstotkov vseh traktoristov. K zmagi na repu-

NOVOTEKS, KRKA in NOVOLES za novomeško osnovno šolo

V zadnjem času smo bili učenci osnovne šole »Katje Rupena« že trikrat prijetno presenečeni. Splošno je namreč znano, v kako slabem stanju je naša šola, ki že dolgo vrsto let ni bila popravljena, oziroma kako veliko pomanjkanje učil je na šoli. Zato smo zaprosili pred novim letom delovni kolektiv tovarne »Novoteks« za pomoč pri nabavi potrebnih učil za tehnični pouk. Delavski svet tovarne nam je odobril nakup učil v vrednosti 600 tisoč din. Izročil nam jih je 15. januarja predsednik delavskega sveta »Novoteks« ob prisotnosti članov novo izvoljenega šolskega odbora, članov učiteljskega kolektiva, zastopnikov DPM Center in razrednih odborov učencev. Predsednica DPM je ob tej priložnosti izročila pionirskemu odredu nov prapor v znak priznanja za opravljeno delo

v času Jugoslovanskih pionirskih iger.

Praktični pouk kemije je bil v zadnjem času zelo omejen, ker šola sama ni mogla nabaviti nujno potrebnih učil. Tu je priskočil na pomoč farmacevtski odsek tovarne »Krkka«, ki je z različnimi kemikalijami in drugim omogočil, da se more pouk kemije vršiti po predpisanem učnem načrtu.

Tretji lep primer razumevanja pa je pokazala tovarna »Novoles«, ki je z dodelitvijo 80 m² parketa omogočila, da se bo lahko tudi v zim-

skem času vršil pouk v tehnični delavnici in v učilnici za gospodinjstvi pouk. Oba prostora sta imela doslej namreč cementna tla.

Šolski odbor, učiteljski kolektiv in učenci osnovne šole izrekamo javno zahvalo tovarnam »Novoteks«, »Krkka« in »Novoles«, ki so pokazale, da je danes skrb za šolstvo skrb celotne družbe. Zeleli pa bi, da ti primeri ne bi ostali osamljeni.

Pionirski odred in Mladinska organizacija osnovne šole »Katje Rupena«, Novo mesto

Kolektiv novo ustanovljenega »Podjetja za ceste« je v soboto, 10. februarja, volil svoje prve organe delavskega samoupravljanja. Okoli 700 ljudi — novih upravljalcev iz našega okraja ter področja Kočevske in Ribnice je pohitelo na volišča in volilo svoje predstavnike v centralni DS in v 5 obratnih DS. Cestni delavci so bili v prejšnji organizacijski obliki za DS prikrajšani, kljub temu pa so zdaj, ko so postali podjetje, na podlagi izkušenj ostalih kolektivov, delavsko samoupravljanje takoj decentralizirali

Zvezni seminar v Dol. Toplicah

Včeraj dopoldne se je začel v Dol. Toplicah seminar o zaščiti iglavcev, ki ga organizira Jugoslovanski posvetovalni center za kmetijstvo in gozdarstvo. Udeležuje se ga večje število gozdarskih strokovnjakov, predavajo pa jim o zaščiti iglavcev pred boleznimi, škodljivci, glodalci in plevelom. Razen domačih strokovnjakov predava na seminarju tudi dr. Robert Brandt, ekspert ICA (tehnične pomoči za preprečevanje in zdravljenje boleznih iglavcev in duglazijske). Tako so se te dni zbrali v Toplicah gozdarski inženirji in drugi strokovnjaki z nasadov in plantaž iz vseh jugoslovanskih republik.

Mladina v društvih in organizacijah

Okrajni odbor SZDL bo na eni prvih sej obravnaval problematiko dela mladine v društvih in organizacijah. Te dni so zato organizirali razgovore z vrsto okrajnih zvez organizacij in društev, ki so jih vodili člani komisije za družbene organizacije in društva pri okrajnem odboru SZDL. Ekipe so obiskale tudi nekatera društva in organizacije po okraju, da bi lahko globlje obdelale čimveč vzgojnih, kadrovskih in materialnih problemov društev in organizacij, s katerimi se srečujejo pri uresničevanju vzgojnih smotrov.

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

Inženir išče službo ...

Pred nedavnim smo v uvodniku poročali o potrebah po kadrih v kmetijski in gozdarski proizvodnji. Na posvetovanju, ki ga je sklicala kmetijsko-gozdarska zbornica, so ugotovili, da bodo posestva in kmetijske zadruge do leta 1965 potrebovale 68 strokovnjakov s fakultetno izobrazbo, med njimi 31 inženirjev agronomije. Na posvetovanju so se razen tega zedinili, da bo treba v kmetijskih organizacijah izpopolniti kadrovske službe in jo usposobiti, da bo lahko sproti spremljala razvoj in ugotavljala potrebe po kadrih. Kmetijska posestva in zadruge naj same predlagajo ustanovitev izobraževalnih centrov, ki bi skrbeli za prekvalifikacijo delavcev, pri obeh kmetijskih šolah v okraju pa bi po potrebi ustanovili centre, ki bi slušateljem posredovali praktično znanje za proizvodnjo. Mladim strokovnjakom, ki prihajajo iz šol brez praktičnih izkušenj, je treba pomagati, in jim v začetku dodeliti v pomoč izkušene ljudi. Republiška zbornica pa naj ponovno prouči programe poklicnih in srednjih strokovnih šol ter skuša doseči, da bi bili bolj praktični.

V naslovu smo danes zapisali: INŽENIR IŠČE SLUŽBO ... To ni mali oglas iz časopisa, to je »primer«, ki se je dogodil pri nas. Pred štirimi leti se je mlado dekle vpisalo na agronomsko fakulteto in z OLO Novo mesto sklenilo pogodbo o štipendiranju. 373 tisoč dinarjev ji je plačala družba v obliki štipendije, 112 tisoč dinarjev družbenih sredstev pa je dekle prihranilo, ker je končalo študij kot dobra študentka 14 mesecev pred pogodbenim rokom. V uvodu smo slišali, koliko inženirjev agronomije potrebujemo do leta 1965, mlada inženirka, o kateri govorimo, pa je kljub temu dje časa iskala službo. Pristuhnjimo, kako so o njej — mladem kmetijskem strokovnjaku — razpravljali v nekaterih kmetijskih organizacijah!

»Ja, VERJETNO bi jo potrebovali! Od kod je pa doma?«

»Bojimo se, da bi se punca pri nas kot inženir slabo počutila med tehnikile!«

»Pogovoriti se bomo na delavskem svetu!« (Ko se ta ni mogel v tednu dni sestati, naj bi odločal aktiv komunistov, vendar do »odločitve« ni prišlo.)

»Teško bo šlo, ker obratovodjo že imamo!« (Naj nam bo dovoljeno pripomniti, da je le-ta izreden strokovnjak za maligane ...)

Tako so modrovali ponekod o dekletu, mladem strokovnjaku, ki je končalo študij 14 mesecev pred rokom in z drhtečim srcem, polno svetlih upov in volje, da bo pričelo sodelovati v proizvodnji, čakalo na zaposlitev! Vprašujemo se: zakaj moramo strokovnjake ponujati, ko vendar vemo, da jih imamo premalo? Odgovor je dokaž preprost: zato, ker o tem marsikdaj odločajo nesposobneži, ki so se že zasedeli in se boje, da bo njim odklenalo, ko bo podjetje dobilo strokovnjaka! Toda s to ugotovitvijo ne moremo končati. Iz šol bodo letos pričeli prihajati mladi ljudje, ki jih je štipendirala družba. (18 okrajnih študentov, ki jih OLO ne bo mogel zaposliti, bo letos končalo fakultetni študij, ki je družbo veljal 7 milijonov 200 tisoč din!)

Mar jih bomo ponujali in prosili: sprejmite jih, ko vendar vemo, kako jih potrebujemo? Bomo mar dopustili jalovo in škodljivo opravičevanje: »Kdor jih je štipendiral, naj jih pa zaposli!« ko vemo, da je okraj žele pred nedavnim opustiti splošno štipendiranje?

Toliko zaenkrat: če se bodo podobni primeri še ponavljali, pa bomo prisiljeni objaviti imena organizacij in ljudi, ki s kadri tako ravna, in jih poklicati na zagovor pred javnostjo!

VREME

ZA CAS OD 16.—25. FEBR.

Okrog 17. in 22. februarja izdatne dvodnevne padavine, vmes prehodno izboljšanje, po 22. februarju pa večdnevno izboljšanje. — Okoli 17. februarja pričakujemo nov val mraza. Dr. V. M.

Kombinat pojasnjuje

Nekateri odstavi v članku »TRIJE PRIMERI« (Dol. list 8. II. 1962), ki izvirajo iz posledic ocene predloženih napačnih podatkov MLEKARNE v Novem mestu, so vzbudili med nekaterimi kmetijskimi in gozdničnimi delavci v novem Kmetijsko-gozdarskem predelovalnem kombinatu neugoden odmev. Nekaterim tovarišem se je namreč zdelo, da so hkrati s kritiko o delitvi presežne vrednosti v MLEKARNI prizadeali tudi drugi delavci. Predstavniki bivše MLEKARNE so na sestanku s predstavniki ObLO SZDL in našega uredništva v ponedeljek zjutraj pojasnili, da se nihče izmed vodilnih tovarišev bivše MLEKARNE ni potegoval za vodilna mesta v novem kombinatu. Zato smo se obrnili na direktorja novega kombinata tovariša Toneta Pirca in ga zaprosili, da nam o načrtih, nalogah, nastanku in združitvi drugih kolektivov v novi kombinat pove o tem nekaj več.

Osnovni namen novega kombinata lahko označimo na kratko takole: povežati hoče proizvodnjo in predelovalne prehranske panoge, hkrati pa poceniti komercialno službo za prodajo vseh svojih proizvodov in polsurovin. Gre za to, da bi potrošnikom ceneje prodajali naše izdelke. Zato pa bo seveda najprej treba uresničiti več nalog, ki so zdaj pred nami. Predvsem bo treba dokončati kapitalno izgradnjo, ki je več kot potrebna. Sem štejemo zlasti sledeče naloge:

1. Izgradnjo nove klavnice in predelovalnice mesa v Novem mestu (približna investicijska vsota znaša 160 milijonov dinarjev).

2. Zgraditev nove mlekarne, ki bo ustrezala proizvodnim zmoglostim dolinskega področja; zanjo bomo potrebovali približno 80 milijonov. Stavbo, v kateri je zdaj mlekarna, bo odkupila IMV za svoje proizvodne namene.

3. V Zalogu bomo zgradili mlečno farmo, kjer bo kombinat redil 800 krav molznic (predračun investicij: približno 150 milijonov dinarjev).

4. V novem pitališču prašičev naj bi bilo prostora za vzrejo 10.000 bekonov na leto (investicije: 184 milijonov dinarjev).

5. Pitališče goveje živine naj bi zajelo do 3000 mlade govčede (bebi bif) na leto, za ta objekt pa bomo potrebovali 380 milijonov din.

6. V Zalogu bo treba zgraditi tudi mešalnico za močna krmila, če hočemo na industrijski način rediti našete živali. Predračunska vsota investicij za ta objekt bo znašala približno 60 milijonov.

7. V Novem mestu pa bi pripravili prostore za agroservis in delavnice za popravilo lastnega prevoznega parka (za 50 milijonov din investicij).

Vse našete projekte naj bi po naših programih zgradili v letih 1962-1963. Zanje bomo potrebovali skupnih sredstev milijardo in 100 milijonov dinarjev. Ta sredstva namerava dobiti kombinat iz zveznih in republiških natečajev, predvsem za objekte proizvodnega značaja; za lastno udeležbo pri doseganju kreditov pa bomo potrebovali kakih 470 milijonov dinarjev. Zagotovili si jih bomo z obstoječimi skladi novega kombinata, v katero smo zdaj združili dosedanje sklade prejšnjih samostojnih podjetij. Tu si bomo pomagali tudi s sredstvi ObLO Novo mesto. Verjetno pa bo treba dobiti tudi nekaj preložitvenih kreditov, ker lastnih skladov in pomoči ObLO v letih 1962-1963 ne bo dovolj.

Razen naštetih objektov pa so pomembne naloge tudi v gozdarstvu našega kombinata, zlasti če upoštevamo stanje gozdov in potrebe po lesu za domačo predelovalno industrijo. Zato bomo morali imeti znatna denarna sredstva za obnovo površin, ki so primerne bolj za gozdarstvo kot za kmetištvo. Ze zdaj je na področju Črmošnjic določenih 600 ha za gozdarstvo namene. Dosedanje spravilo sena v tem rajonu je za sodobno kmetištvo predrago; tudi količine sena s teh travnikov so bile majhne, kvaliteta pa niti ne kako dobra. Večji del teh površin bo treba pogozditi, na najboljših parcelah pa bodo pašniki za plemen-

sko živino. Preostale najkvalitetnejše travniške in njivske površine bomo porabili tudi za pridelovanje silazne krme.

Razen tega bo treba precej nižinskih gozdnih površin urediti v kmetijske potrebe, s čimer bomo dobili nove obdelovalne površine, za kar zemlja v teh legah tudi mnogo bolj ustreza in bo racionalnejše izkoriščena. S tem v zvezi bo treba urediti tudi primerno gozdarsko drevesničarstvo, ki je zdaj precej razdrobljeno. Kritično pa je tudi vse potrebe po sadikah in semenih za širše področje.

Vse te naloge in zares obsežni program, ki bo bistveno spremenil dosedanj značaj in vlogo kmetijsko-gozdarske proizvodnje v kraju, pa bo mogoče uresničiti seveda v veliki meri predvsem s kadri, z delavci, tehniki, inženirji in uslužbenci v različnih obratih in ekonomskih enotah. Njegova uresničitev je odvisna seveda tudi od dotoka potrebnih sredstev in pravočasne izgraditve navedenih novih objektov, brez katerih si sodobnega kmetištva ne moremo več predstavljati. Vsi našeti objekti so glede proizvodnih nalog tesno povezani. Proces proizvodnje na obratih in v naštetih objektih se tesno prepleta in dopolnjuje, kar velja tudi za sodobno izkoriščanje stranskih produktov (mlekarina, klavnica, svinjerjca itd.). Lahko trdimo, da zdaj proizvodni proces, gledan v celoti, v dosedanjih obratih ni bil racionalen.

Pri združevanju podjetij - Mlekarne, Mesarije, Zadrugi in KGP - nam je šlo torej za naloge, ki sem jih pravkar naštel, pri čemer pa nikakor nismo hoteli okrnjevati pravic delavskega samoupravljanja in ekonomskih enot. Vsi obrati, ki so zdaj združeni, pa morajo imeti pred sabo seveda skupen končni namen: ureditev nove, razširjene, sodobne proizvodnje v naštetih obratih.

Glede očitkov, izrečenih na račun posameznikov v bivši MLEKARNI o delitvi presežnih sredstev pred združitvijo s kombinatom je treba povedati tole:

Kolektiv Mlekarne se je dobro zavedal, da ne bo mogel v bodoče obstajati v sedanjih prostorih in da se bo moral lotiti izgradnje novega objekta. V ta namen je pripravil tudi investicijska sredstva: en del jih bo dala odkupnica IMV za dosedanje prostore, drugi del pa je kolektiv MLEKARNE ustvaril s svojim poslovanjem in je še nerazdeljen (v višini 14 milijonov). Ta denar bomo vključili v skupen investicijski sklad kombinata.

V citiranem članku je nadalje rečeno, da so se posamezni vodilni uslužbenci iz bivše mlekarne potego-

vali za vodilna mesta v novem kombinatu. Povedati je treba, da tega ni bilo. Za razpored vodilnih kadrov v novem kombinatu je bilo potrebno preudarno kadrovanje, pri čemer sta nam pomagala ObLO in občinski komite ZKS v Novem mestu. Bil je težak in naporen dogovor, za kaj naj odgovorjajo posamezni tovariši v prvem razdobju novega kombinata, dokler ne bomo izvolili delavskega sveta in objavili razpisa za posamezna vodilna mesta.

Z zgraditvijo novih objektov se bodo delovni pogoji dosedanjih podjetij (Mesarije, njene predelave Mlekarne, pa tudi samih kmetijskih obratov) močno izboljšali. Po novem gremo v industrijski način kmetijske proizvodnje. Mislimo bomo morali hkrati seveda tudi na druge naloge, predvsem na stanovanjsko izgradnjo. Kombinatom bo že takoj v začetku postavil več dvostanovanjskih montažnih hišic »Jelovica«, napej pa bo tudi vse sile, da bo hitro začel graditi primerna stanovanja za svoje delavce.

Prejemki vodilnih uslužbencev in delavcev v novem kombinatu bodo do sprejema novih pravil in pravilnikov o delitvi dohodka taki, kot so jih imeli doslej, torej po starem. Po vsej verjetnosti pa bo treba pri izdelavi novih pravilnikov upoštevati, da se določena razmerja vskladijo, tako da bomo upoštevali načelo nagrajevanja po delu.

LJUDJE MED SEBOJ

Zgodilo se je 29. januarja 1962 v Tovarni zdravil »KRKA«. Blagajnik Franc Maršič je bil pozvan, naj se oglasi v pisarni pomočnika računovodje Janeza Kovačiča. Kovačič je Maršiča sprejel z vpitjem, naj izgine, sunil ga je proti vratom in ga dvakrat brcnil v zadnjico. V ozadju zadeve je spor glede nepravilne vknjižbe v znesku 56.300 din, ki jo je opravil Maršič, jabolko spora pa je njegova trditve, da je za napako odgovoren tudi Janez Kovačič. — Za hujsko kršitev delovne discipline je po 13. točki 270. člena Zakona o delovnih razmerjih disciplinska komisija v »KRKI« kaznovala Janeza Kovačiča z ukorom. Naj omenimo, da predvideva zakon naslednje kazni: opomin, ukor, strogi javni ukor, denarno kazen, odstavitev s položaja in odpust iz gospodarske organizacije. — S sodbo, kakršno je izrekla disciplinska komisija, in s kaznijo, ki jo je dobil Kovačič, se morda člani sindikata v »KRKI« strinjajo. S tako obsodbo medsebojnega fizičnega obračunavanja pa se naša javnost ne more strinjati. Ne strinja se! Javno moramo vprašati: le kako si more kdorkoli leta 1962 v socialistični Jugoslaviji dovoliti, da z brcami izsuva sodelavca skozi vrata. Kam to vodi?

UKOR ZA DVE BRCI?

V kolektivu »KRKE« je nekaj podobnih nezdravih pojavov že bilo. Čemu se ponavljajo? Preprost odgovor bi se po našem mnenju glasil takole: zato, ker so nekateri pojavi doslej ostajali vedno samo na pol razčiščeni, ker je bil kolektiv morda o njih premalo obveščen in še posebej zato, ker so pri razčiščevanju, kot je videti, doslej družbeno težo takega problema in vrednost socialističnih družbenih odnosov odtehtali obrabi! — Za Maršiča, ki je član Zveze borcev NOV, se je takoj po opisanem dogodku zavzela organizacija ZB v kolektivu. Zaradi Kovačičevega dejanja se je delegacija članov ZB osebno pritožila pri generalnem direktorju združenega kombinata »FARMIS«, katerega sestavni del je tudi obrat »KRKE«. Tovariš direktor je zahteval, da se zadeva temeljito razišče in uredi.

Toda: z ukori brc ne bomo odpravljali, niti ne preprečevali. Da ne govorimo o tem, da so taki pojavi sramota, pa naj se zgodijo kjerkoli in nad komurkoli!

DOGNOJIMO POSEVKE!

Ceprav je še zimski čas in ni tako nujnega dela, so vendar potrebni nekateri ukrepi pri ozimnih posevkih. Odjuga, ki se večkrat pojavlja, odstrani sneg in so s tem posevki močno izpostavljeni propadanju.

Da bi odpravili propadanje, izvršimo zimsko dognojenje (nitratacijo), kjer rastline podkrepimo s hitro delujočim dušičnim gnojilom (norveški soliter) ter prebrnemo z lahkimi in mrežastimi branami, da razbijemo nastalo skorjo. To opravimo, ko je toplejša vreme, a zemlja je na površini suha, da se preveč ne gazi, z dodatkom vsaj 150 kg navedenega dušičnega gnojila; potrosimo ga enakomerno po vsej površini, zatem pa branamo. Takšno dognojevanje omogoča rastlini že ob manjši odjugi koncentracijo hranil v celicah, ki služi v času, kadar je zemlja na površini zmrznjena, za osnovno prehrano.

V času vegetacije naj sledijo še ostala dognojevanja; zlasti če nismo dali gnojila že v jeseni ob setvi, moramo to opraviti na spomlad s hitro delujočimi gnojili. V ta namen pridejo v poštev fosforna in kalijeva gnojila, ki pospešujejo normalno tvorbo zrnja. Tako

moramo dati pšeničnemu posevku vsaj 100 kg dušičnega, 300 kg fosfornega in 150 kg kalijevega gnojila na hektar.

Ce bodo kmetovalci delali tako, lahko pričakujemo

precejšen pridelek. Italijanske sorte pšenice zahtevajo veliko gnojil in nas tudi ob mlačvi ne razočarajo, temveč nam dajo pobudo za boljše oskrbovanje.

Anton Plut

NA VINICI JE NOVO

Proizvodnja živinske krme je osnova za kmetištvo na viniškem predelu. Proizvodni okoliš Kmetijske zadruge Črnomelj na Vinici je odkupil v jesenskem obdobju od zasebnih kmetovalcev okoli 50 ton raznih vrst sena in detelj. Ker mladi rod odhaja v industrijske predele za kruhom in ker v okolici Vinice ni površin, primernih za intenzivno kmetištvo, je bodočnost viniškega področja v krmski proizvodnji za živi-

norejske obrate pri kmetijski zadruzi. Razvijala se bo lahko tudi pogodbeno živinoreja, saj se je z umetnim osemnjenjem že precej izboljšala kakovost domače živine. Umetna gnojila se čedalje bolj uveljavljajo, čeprav kmetovalci še vedno trdijo, da so v primerjavi s cenami kmetijskih pridelkov predraga. Za jesensko setev je bilo prodanih 50 ton umetnih gnojil: polovica za pogodbeno proizvodnjo in polovica v prosti prodaji.

Vsem investitorjem v Beli krajini, vsem gradbenim delavcem in prebivalstvu občine ČRNOMELJ toplo čestitam za občinski praznik in se priporočam za nadaljnja naročila!

BELOKRANJSKO GRADBENO PODJETJE ČRNOMELJ

LESNA PREDELOVALNA INDUSTRIJA

»ZORA« ČRNOMELJ

čestita za občinski praznik in želi delovnim kolektivom še mnogo uspehov pri delu!

GRE ZA POŽIG IZ MAŠČEVANJA IN ZA SAMOMOR

Nadaljnje raziskave v zvezi s požarom, ki je 22. januarja upepelil gospodarsko poslopje v Dešeči vasi št. 7, so dokazale, da gre za požig iz maščevanja, pri katerem se je, ko je zažgal gospodarsko poslopje, 28-letni Milan Lavrič obesil. Na osnovi pripovedovanj ljudi, ki so prišli prvi na pogorišče, ter verige in žice, ki so ju našli pod kozolcem, je lahko sklepati, da je pokojnik voz dobro zavrl, oziroma se na dejanje pripravil, in tako onemogočil reševalcem, da bi ga potegnili iz ognja. S temi dokazi je tudi ovrženo mnenje, da je bil pokojnik ubit in da so poslopje zažgali neznan storilci. — Na sliki: to je vse, kar je ostalo po požigu v Dešeči vasi.

Nedelja občnih zborov

11. februarja so bili v Sevnici kar trije občni zbori in en posvet, zato ta dan lahko nazovemo »nedelja občnih zborov«. Ob devetih je bila »Pri lovcu« letna konferenca občinske zveze vojaških vojnih invalidov. Razen predstavnikov okrajne zveze iz Novega mesta je bilo prisotnih tudi več predstavnikov domačih organov oblasti. Ob istem času so se zbrali gasilci na letni občni zbor v gasilskem domu. Člani Avtomoto društva so polagali letni obračun dela v dvorani kolodvorske restavracije, filatelisti iz Krškega in Sevnice pa so se zbrali v kavarni na skupni mesečni posvet.

Vse našete prireditve so bile dobro obiskane, kar je dokaz, da je družbeno življenje v Sevnici dokaj živahno. —st.

Čestitamo za občinski praznik 19. februar ter priporočamo obisk naših izletniških postojank: MIRNE GORE in VINICE!

PLANINSKO DRUŠTVO ČRNOMELJ

Rudnik Kanižarica pri Crnomlju

POZDRAVLJA VSE BELOKRANJSKE RUDARJE KAKOR TUDI OSTALO PREBIVALSTVO IN ČESTITA ZA 19. FEBRUAR — OBCINSKI PRAZNIK!

Za krmeljske rudarje gre!

V zadnji številki našega lista smo poročali, da je bil 4. februarja v Krmelju sestanek celotnega rudniškega kolektiva. Razpravljali so o kritičnem gospodarskem stanju v rudniku, ki je nastalo zaradi nepredvidenega zastoja prodaje premoga. To pa je narekovalo nujen gospodarski poseg. Odločili so se za več kot polovico zmanjšati proizvodnjo, velik del zaposlenih pa usmeriti v druge poklice. Rudarji in gostje so na sestanku pokazali veliko volje in razumevanja za pravično rešitev tega problema. Krmeljskim rudarjem je družba preskrbela nove zaposlitve. Na sestanku je bilo med drugim predlagano, da bi se okrog 100 rudarjev zaposlilo pri proizvodnji kremenčevega peska v Krmelju. Predlogu ni načeloma nihče nasprotoval, vendar so rudarji dali več pripomb na predlog. Odkrito so namreč podvomili, če je podjetje »Marok« iz Sevnice sposobno razširiti dejavnost peskokopa v Krmelju tako, da bi zaposlilo še okrog 100 rudarjev. Rudarji so torej pripravljene sprejeti vsako delo, toda hkrati odločno zahtevajo, da jim bo zajamčen primeren zaslužek in stalno delovno mesto!

7. januarja so na seji delavskega sveta gradbenega podjetja »Marok« iz Sevnice razpravljali o zaposlitvi rudarjev. Ceravno je seja trajala več ur, niso prišli do pravega zaključka. Mnenja so bila zelo deljena. Eni so soglašali, naj bi njihov pesko-

kop v Krmelju prevzelo močnejše podjetje »Kremen« iz Novega mesta, ki ma večjo možnost razširiti in mehanizirati obrat ter s tem zaposliti rudarje. Drugi pa so morda le preveč branili ozke interese podjetja in odločno

Sevniški čebelarji so zborovali

14. jan. so se zbrali čebelarji iz Sevnice in oklice, združeni v čebelarški družini, na letni zbor. Kljub skrajno slabemu vremenu je bila udeležba prav zadovoljiva. Prispela sta tudi predsednik in tajnik matičnega društva iz Krškega. Poročila so bila sicer podrobna, vendar bolj kratka — posebno blagajniško — saj dela družina v skromnih razmerah in skoraj brez dohodkov.

Tem živahnješa je bila razprava o strokovnih čebelarjih vprašanjih. Obravnavali so med drugim uporabo raznih pitalnikov, nevarnosti čebeljih boleznih, preprečevanje ropa, posebno pa slabe letine, pašne razmere in zboljšanje pašne. Z zanimanjem so razmotrili poročila o poskusnih posevkih. Več čebelarjev se je odločilo za setev facelije. Poskusno bodo sejali tudi ameriško medeno deteljo, za katero bodo dobili seme od sorodnikov izseljencev.

Izvoljeni odbor si je zadal med drugim nalogo, da priredi spomladni čebelarški

nasprotovali odcepitvi peskokopa v Krmelju. Končno je bilo dogovorjeno, da bo podjetje v nekaj dneh izdelalo svoj perspektivni program, ki bo predvideval tudi največjo možnost zaposlitve nove delovne sile.

dan z daljšim predavanjem in praktičnim prikazom pri kakem večjem okoliškem čebelnjaku.

B. M.

Koristna razprava v Tržišču

Nedavno je bila v Tržišču razširjena seja krajevnega odbora SZDL. Najprej so bili prebrani sklepi okrajne konference SZDL, ki so bili na seji sprejeti z velikim odobravanjem. V drugem delu sestanka pa je bila vsa razprava usmerjena na gospodarski razvoj kraja. Predlagano je bilo, naj bi vodovod v Tržišču prevzel krajevni odbor. V ta namen bi morali izvoliti vodovodni odbor, ki naj bi skrbel za redno vzdrževanje vodovoda. Izražena je bila želja o klubskega prostora in gradnji stanovanjske stavbe, v kateri bi imeli tudi gasilci orodjarno in sejno sobo.

Alžirec v Krmelju

Pretekli teden sta bili v Krmelju dve predavanji: prvo o osvobodilnem boju alžirskega naroda, katerega je student Alžirec podal v slovenščini. Bil je deležen dolgotrajnega aplavza. Tokrat je rudarski Krmelj dokazal svojo solidarnost do alžirskega naroda.

Drugo zanimivo predavanje je imel tov. Tavčar o zadnjem potovanju. Prisotni so z zanimanjem spremljali njegova izvajanja.

Obakrat je bila dvorana »Svobode« polna zasedena, kar dokazuje, da si ljudje želijo to vrsto kulturnega razvedrila.

Stanovanjska skupnost v Sevnici je dosegla že lepe uspehe. Ustanovila je več servisov, kot so sobopleskarski, avtoličarski, pralnico in likalnico, brivnico, delavnico za popravilo radijskih sprejemnikov, splošno mehaniko, obrat družbene prehrane in servis za komunalno dejavnost. Na nedavni seji sveta stanovanjske skupnosti je bilo sklenjeno, da se za vsak servis izdelajo pravilniki o delitvi osebnih dohodkov in hkrati servisom omogoči trdnješa materialna osnova. Ker je v Sevnici veliko potrebo po popravilu vodovodnih naprav, je bilo predlagano, naj bi razširili vodno instalaterske usluge v sklopu servisa za splošno mehaniko. Svet je razpravljal tudi o možnosti ustanovitve dimnikarske službe v sklopu servisov. Sedaj namreč opravlja dimnikarsko službo na območju občine dimnikarsko podjetje iz Radeč. Zaradi obsežnosti območja pa podjetje iz Radeč ne pregleduje redno dimnikarskih naprav, zato je pogodovanje ljudi upravičeno. Na seji sveta stanovanjske skupnosti je bila predlagana tudi ustanovitev kemične čistilnice.

B. M.

Občni zbor radioamaterjev

30. januarja so se zbrali v kolodvorski restavraciji na redni občni zbor sevniški radioamaterji. Poročila so pokazala, da se je Radio klub znašel pred nepremostljivimi težavami že v začetku svoje dejavnosti: na razpolago ni imel niti ustreznega prostora niti finančnih sredstev. Odgovorni organi pri ObLO Sevnici so pa v zadnjem času z velikim razumevanjem podprli prizadevanje članov upravnega odbora in dodelili potrebne prostore v sevniškem gradu.

Da bi bil klub kos vsem nalogam na področju radioamaterstva, so člani starega odbora pripravili podoben program dela. Glavne naloge kluba bodo: strokovno izobraževanje članstva v predvidenem A tečaju za radioamaterje in tečaju za telegrafijo; izgradnja primopredajne vstaje z močjo 60 W, s katero bi lahko imeli zvezo po vsej naši domovini in še preko njenih meja; vzgoja podmladka na osnovni šoli v Sevnici v okviru radijskega krožka.

To so le glavne točke programa, mnogo koristnih nasvetov pa so dali še preostali člani, ki so se občenega zbora v lepem številu udeležili.

Ob koncu so izvolili še nov upravni odbor, predsedniško mesto pa so zaupali Francu Artniku, ki je med vsemi najprizadenejši. Na koncu razprave je bilo slišati tudi to, da namerava ObLO Sevnica urediti na gradu reledno ojačevalno postajo za sprejem na srednjih valovih, preko oddajnika pa posredovati program obdoločenih urah za vse prebivalce občine. Upajmo, da bomo željo o postavitvi lokalnega oddajnika lahko kmalu uresničili, ra-

dioamaterjem iz Sevnice pa želimo kar največ uspeha.

Viktor Krenčič

Prireditve v Loki

● Ljudska univerza v Loki je 4. februarja priredila uspelo predavanje pod naslovom: »Vtisi s poti po Poljski in Rusiji«. Predavatelj, tov. Anton Aškerc, ravnatelj celjskega učiteljskega je s pomočjo mnogih fotografij in s spretno besedo posredoval poslušalcem zgodovinsko, zemljepisno, gospodarsko in kulturno podobo obeh držav. Podobnih predavanj si prebivalci še želijo.

● Kulturni dan je priredilo 11. februarja Prosvetno društvo v Loki. Osnovnošolska in srednješolska mladina je poslušalcem recitala najpomembnejše pesniške stvaritve naših pesnikov, pevski oktet pa je zapel »Zdravico« in tri narodne pesmi.

PODMLADKARJI V LOKI

so zelo aktivni, saj so pobrali že vso članarino za leto 1962, v tednu borbe proti TBC so sodelovali v nabiralni akciji, za pomoč prizadetim v Makarski pa so nabrali 2160 dinarjev.

S. Skočir

Naj bo kakorkoli, problem je potrebno čimprej rešiti. Upoštevati je treba, da gre tu za zaposlitev delovnih ljudi — krmeljskih rudarjev! Nedvomno bi bila najboljša rešitev tista, ki so jo rudarji na sestanku 4. februarja sami predlagali: »Ni važen naziv podjetja, važnejše je, da nam je to podjetje sposobno nuditi stalen kos kruha!«

Zvedeli smo tudi, da se je v kopitarni v Sevnici te dni zaposlilo 16 krmeljskih rudarjev in da je konfekcija »Lisca« iz Sevnice napravila že prve korake za ustanovitev svojega obrata v Krmelju.

Drago Kastelic

Obvestilo borcem in upokojencem

Pisarna občinskega odbora ZB in upokojencev se je preselila v nove prostore v stavbo poleg doma TVD Partizan, kjer sta bila prej obrtni pododbor in stanovanjska skupnost. Stanovanjska skupnost je zdaj v prillitju gasilskega doma v Sevnici.

Mladini lepo mladost!

8. februarja se je v Sevnici sestal odbor za Jugoslovanske pionirske igre. Za predsednika je bil izvoljen Dušan Brelih, predsednik občinskega odbora SZDL, podpredsednik je Rudi Janožovič, predsednik občinskega komiteja LMS, sekretar pa Franc Molan, sekretar občinskega odbora SZDL. Odbor šteje 17 članov.

Sestavljen je program. Zimsko obdobje JPI bo bržčas poteklo brez iger na snegu, zato pa bo mladina tekmovala v šahu, streljanju in namiznem tenisu. Če bo dovolj snega, bodo tudi san-

kaška in smučarska tekmovala.

Spomladni bo organiziran pohod na Bohor. V tem obdobju bodo občinska tekmovala v odbojki. Za pohod »Ob žici okupirane Ljubljane« bodo pripravili štiri ekipe. Ustanovili bodo športna društva v osnovnih šolah v Sevnici, Tržišču, Studencu in Boštanju. Spomladensko obdobje JPI bo doseglo višek ob dnevu mladosti, ki bo združen s praznovanjem rojstnega dneva tovariša Tita. Organizirano bo zborovanje delovnih ljudi, mladina pa bo pripravila spored.

V letnem obdobju bo mladina taborila, letovala in odšla v kolonije. V Sevnici bo taborjenje s plavalnim tečajem pri domu tabornikov. Skrbeli bodo, da bi čimveč mladih ljudi preživelo počitnice v športnem okolju.

Jesen bi glavna skrb akcija za šolsko mlečno kuhinjo, hkrati pa bodo v teku priprave za slovesen zaključek pionirskih iger. Ob zaključku bodo nastopila društva v vseh panogah, ki jih bo mladina gojila med letom. Program za občinske prireditve je torej v pristojnosti odbora, medtem pa imajo šole in mladinski aktivni svoje programe, ki so ali popolnoma samostojni ali pa izdelani po napotkih občinskega programa. Prepričani smo, da bo v tem času odjeknil klic h krepitvi telesne kulture: »Zdrav duh v zdravem telesu!«

Odbor je izvolil tudi komisije, in sicer za program, propagando, proračun in izvedbo akcij. Viaka komisija ima predsednika in dva člana. Pričakujemo, da bodo pri izvajanju programa JPI pomagali tudi drugi.

D. K.

F. M.

Načrti sevniških študentov

V januarju so se zbrali v Ljubljani na ustanovnem občnem zboru Kluba sevniških študentov visokošolski s področja sevniške občine. Ze precej časa je bilo čutili med študenti željo po ustanovitvi kluba, ki bi jih združeval, jim pomagal in svetoval. Kljub temu da so bili študentje povečini vključeni v Dolenjskem študentskem klubu, je postala potreba po ustanovitvi lastnega kluba aktualnejša. Dolenjski klub zaradi oddaljenosti Sevnice od Novega mesta ni mogel nuditi sevniškim študentom vsega, kar bi jim moral.

Na ustanovnem občnem zboru, ki je bil v prostorih univerze, se je zbralo okoli 30 študentov. Pohvaliti moramo razumevanje za želje in potrebe študentov, ki so ga pokazali predstavniki občine in političnih organizacij, saj so se vabilu na občni zbor odzvali in v razgovoru sodelovali s tehtnimi predlogi.

Izvoljen je bil nov upravni odbor, sprejet pa je bil tudi delovni načrt. Klub bo deloval na področju občinskega ljudskega odbora Sevnica in bo skrbel za ideološko in politično vzgojo študentov. Svoje predstavnika bo imel v občinski komisiji za podeljevanje štipendij itd.

Klub namerava organizirati kot prvo akcijo partizanski pohod po Kozlanskem. ObLO v Sevnici je nudil denarno pomoč, tako da bo pohod organiziran takoj, ko bo vreme dopuščalo.

Novo ustanovljenemu klubu

želimo mnogo uspehov pri delu s študenti in prebivalstvom sevniške občine.

Jože Maurer

Nova kavarna v Sevnici

Gostinsko podjetje v Sevnici je v kolodvorski restavraciji preuredilo sobo in jo moderno opremilo za kavarino. V kavarni je 12 miz s 60 sedeži. Otvoritev je bila v začetku februarja. Sevničanji so kavarno pogrešali, zato radi zahajajo vanjo.

Šah v Krmelju

Šahovska sekcija »Svobode« Krmelj je priredila 4. febr. 1962 brzoturnir za februar 1962. Katerega se je udeležilo 5 članov in 14 mladincev, pionirjev. Rezultati: člani: Debelak, Papec 3 točke, Lah, Presekler 2, Stangl 1 točko. — mladinci — pionirji: Mirt Franc 12 točk, Pirc Srečko 11, Perhaj Drago 10 točk, Logar Ciril, Zeleznik Janko, Kos Peter in Perhaj Ivo 9 točk, Pirc Darinka (pionirka), Ostaneč Marjan 6, Debelak B.; Zeleznik Jože 4 točke, Drobnič M., Ferlan Vito 2 točki.

Pri pionirjih je igrala tudi Darinka Pirc, katera je premagala kar 6 svojih nasprotnikov.

B. D.

Denar predvsem tja, kjer odbori res delajo!

Ze večkrat je bilo zastavljeno vprašanje, zakaj so nekateri krajevni odbori delavni, se znajo prilagoditi svojemu okolju, pravočasno spodbujajo občane na svojem področju za posamezne delovne akcije, drugi pa ne dosega vidnejših uspehov, čeprav imajo enake možnosti. V občini imamo 24 krajevnih odborov, ki štejejo od 7 do 11 članov. V vseh krajevnih odborih so člani tudi vsi odborniki ljudskega odbora.

Res so največkrat temu vzrok denarna sredstva, vendar ne vedno. Če se ozremo v bližnjo preteklost, namreč ugotovimo, da so krajevni odbori s listimi vsotami denarja napravili veliko več kot tisti, ki se niso toliko trudili. Največkrat se obravnava samo to, kako bo krajevni odbor popravil eno ali drugo

vaško, občinsko ali gozdno pot, pozablja pa se pri tem, da dolžnost krajevnega odbora, ki naj bo vez med ljudskim odborom in občani, ni samo skrbeti za popravila potov, marveč tudi nuditi pomoč ljudskemu odboru pri uresničevanju sprejetih sklepov, skrbeti za upravljanje s pokopališči, s splošnim ljudskim premoženjem, za urejanje vaških vodnjakov, naselij, izgradnjo vodovodov in podobno.

Leta 1961 so krajevni odbori poleg 910.000 din iz cestnega sklada vložili za 2.700.000 dinarjev prostovoljnega dela, kar predstavlja trikratno višino sredstev, ki jih organizacija nima.

Občinski odbor ZB se je sicer zanimal pri ObLO Trebnje glede finančnih sredstev iz stanovanjskega sklada ObLO za gradnjo stanovanj za nezaposlene borce, ki jih ni malo. ObLO kaže za ta vprašanja razumevanje in bo tudi določil znesek za gradnjo stanovanj, za del sredstev pa se je obrnil na republiški stanovanjski sklad, ki je obljubil 25 odst. udeležbo za gradnjo teh stanovanj.

Zato se je občinski odbor ZB obrnil na podjetja, kjer so bivši borci v službi, in skušal najti pri njih potrebno pomoč. Žal naša podjetja niso pokazala dovolj interesa, marveč so borce napotila na občinski odbor ZB. Taka politika do borcev ne kaže le nevhvaležnosti do tistih, ki so nam s skrajnimi napori priborili svobodo in naprednejšo družbeno ureditev, ampak tudi ubija v teh ljudeh vero v ideale, za katere so mnogi od njih žrtvovali tudi zdravje.

Mnogo je bilo govora tudi o priznavanju dvojne delovne dobe, pokojnin in invalidskih pokojnin. Bivši borci so tudi razpravljali o dolgem postopku, saj mnogi čakajo pol leta, nekateri pa tudi dalj časa. Vendar so temu krivi velikokrat sami, ker v prošnjah ne navajajo točnih datumov in ostalih podatkov. Paziti pa je treba, da se ne vrinejo taki, ki teh ugodnosti niso zaslužili, saj je vedno več

lan in s temperaturo v postelji, ni bil na delu in ni zapustil sobe, razen enkrat ob 17. uri, ko ga je premagala lakota in si je šel iskati nekaj hrane. Cel dan je bil v podstrešni sobi nad pisarno sam in tako nikomur ni mogel povedati svojih želja. Ko je zapuščal podjetje, ga je videl službujoči vratar, ki bi vsekakor piscu članka lahko povedal, v kakšnem stanju — treznem ali pijanem — je računovodja odšel iz podjetja, v kakšnem se je vrnil in koliko časa se je zadržal. V resnici je vse skupaj trajalo četr štiri ure. Tudi to kaže na neinformiranost pisca članka.

Kar se neažurnosti v računovodstvu podjetja tiče, bodi omenjeno samo nekaj. Ob prihodu sedanjega računovodje v podjetje je bilo v računovodstvu zaostanka za 4 mesece, danes je zaostanka le 5 dni. Seveda pa pisec tega dejstva ne vidi. Je pa vsekakor uspeh, da se zaostanek 4 mesecev v času od marca do konca leta tako skrajša.

Članek očita računovodji, da je imel v zadnjem času kar 12 »plavil«. Tudi to ne bo držalo. V preteklem letu je računovodja izkoristil 5 dni rednega dopusta, razen tega pa je bil tudi na bolniškem dopustu oziroma bolan 13 dni, tako da je izostal skupaj 13 dni.

Res je računovodja podjetja ob neki priložnosti izjavil, da je postopek z njim »kratnje osebne svobode«. Toda te besede niso razumeli povsem drugače, kot to izzveni iz članka. Če se nekdo kdaj kje napije, če zaradi tega nihče ničesar ne trpi in ne izgubi in se vse dogaja izven delovnega časa, potem pač vtičanje kogarkoli v to ne pomeni res ničesar drugega kot kratenje osebne svobode. Vsak državljan ima namreč pravico, da se za svoj denar napije. Zakaj se kdo napije, tudi nikogar nič ne briga. Če se je računovodja morda res kdaj napijal, je to pač njegova osebna stvar, ki nikomur nič mar.

Glede na vse navedeno se torej izkaže, da podatki v zgoraj omenjenem članku niso bili točni in da v članku opisani dejanski stan ne odgovarja resnici.

Branko Grošelj

Za Dalmacijo:
747.100 din

Pri občinskem odboru RK v Trebnjem je bila osnovana komisija, ki naj bi zbirala sredstva za potresu prizadete. Komisija ni našla na gluh ušesa: odzvali so se vsi občani in zbrali skupno 747.100 din.

Predvsem moramo pohvaliti člane RK in PRK v Sentlovcu, ki so zbrali na tako majhnem območju 30.000 din.

S SEJE ZBORA PROIZVAJALCEV

30. januarja je ObLO Trebnje na seji zbora proizvajalcev obravnaval zadnjih 7 pravilnikov o delitvi čistega dohodka in pravilnikov o delitvi osebne dohodka, med katerimi sta bila tudi pravilnika tovarne šivalnih strojev »Mirna« in kmetijske zadruge Trebnje. S tem je delo na izdelavi pravilnikov v občini Trebnje zaključeno — pravilniki so izdelani 100-odstotno.

Pri obravnavi analiz za posamezne pravilnike se je zbor proizvajalcev zadržal pri pravilniku o delitvi čistega dohodka tovarne šivalnih strojev »Mirna« ter dal priporočila. Z ozirom na težkoče, ki jih ima prav ta gospodarska organizacija, kjer je posebno važno in potrebno utrjevanje delavskega samoupravljanja med ekonomskimi enotami, posamezni člani tega kolektiva še ne čutijo do-

volj odgovornosti. Med drugim je direktor tovarne, ki je član zbora proizvajalcev, seznanil navzoče s tržnimi perspektivami, ki jih ima tovarna v letošnjem letu, katerim pa nikakor ne bo kos zaradi premajhnih kapacitet in pomanjkanja strokovnega kadra.

Pred kmetijsko zadrugo Trebnje je odgovorna naloga, če hočemo doseči pravo socializacijo kmetijstva na vasi. Pri izvedbi tako važne naloge bo potrebovala kmetijska zadruga ogromno lastnih sredstev za

izboljšanje kmetijstva, utrjevanje ekonomij oziroma drugih objektov. Po pravilniku o delitvi čistega dohodka pa je videti, da se kaj malo zavedajo tega, saj so za sklade podjetja oziroma zadruge predvidele le toliko sredstev, kakor so v letu 1960 odvedle v svoje sklade prejšnje male in razdrobljene zadruge pred združitvijo. Zbor proizvajalcev je kmetijski zadrugi priporočil, da naj skladno s težnjami za večjimi osebnimi dohodki teži tudi za večanjem lastnih skladov. Da bodo lahko to dosegli, bodo morali pravilno in skrbno gospodariti.

Zapoznele borovnice

Zakaj borovnice sredi zime in snega?

Ne, zdaj jih res ne bomo iskali, saj jih ne bomo našli. Saj pravzaprav niso borovnice, le nekaj, kar je z njimi v zvezi.

»Prinesite čimveč borovnic v prodajalno KZ, nekaj dinarjev od vsakega kilograma do dobila po končanem odkupu pionirska blagajna,« je bilo sporočeno na vodstvo šole.

Da, lisičke, gobe, lapuh nabirajo pionirji vsako leto. In borovnice. Slednje so lani dobro obrodile. Trebanjska KZ je prišla na prijetno zamisel, da nabiralno akcijo poživi. Na zamisel, da malce obogati pionirska blagajna po šolah. Rezultat tega? Dva sta.

Prvi predstavljajo pionirje, ki so tekmovali, kdo bo nabral več kilogramov črnih kroglic. Enkrat sem bila med njimi, ko so izza pobarvanih zob prihajali račun, koliko dinarjev njim, koliko skupni blagajni. Med prsti pa so skozi zelene listke padale borovnice v lončke, košarice...

To je za osvežitev spomina. »Kdaj bomo pa dobili tisti denar od borovnic?« »Tako ko bo konec akcije, da bodo lahko vse obračunali.« Lahek odgovor. (Junija!)

September. »Ne vem, čudim se, da ni še nič. Dobiti moramo odločbo, nalogo o izplačilu iz Trebnjega.« Malo drugačen odgovor.

... Januar. »Zdaj po novem letu, po raznih obračunih in inventuri, bodo pa gotovo nakazali...«

Precej odgovorov. Pravi odgovor bi bil pa tisti denar, ki ga prav gotovo ni veliko, vendar: natančnost je lepa čednost. Pionirji pričakujejo in ne bodo nehali spraševati.

Dokler so pota do borovnic še zimsko razpoložena, je še čas, da bi se potolažilo razočaranje. Drugič pa potem raje akcijo brez obljub, če teh ne izpolnijo.

Tako, precej po ovinkih do starega slovenskega pregovora: OBLJUBA DELA DOLG. Ali ne? D. Z.

Dobili smo prvo nagrado!

Tudi likovni in novinarski krožek na naši šoli sta sodelovala pri nagradnem natečaju Pionirskega lista »Moj domači kraj večeraj, danes in jutri«: novinarski krožek s spisi, likovni pa z risbami. V decembru smo poslali polno mapo na uredništvo Pionirskega lista.

Januarja smo že nestrpno pričakovali Pionirski list in gledali, kdaj bo objavljen izid nagradnega natečaja. V zadnji številki, ki je izšla pred polletnimi počitnicami, pa je bilo objavljeno, da smo pionirji naše šole dobili prvo nagrado, in sicer radijski sprejemnik. To je bilo veselje na šoli.

Ko smo se po počitnicah vrnili v šolo, nas je že čakal lep radijski sprejemnik znanke RR Niš. Zdaj je bilo veselje še večje. Odšel bomo še z večjim veseljem sodelovali pri raznih akcijah.

Branko Podgornik
V. b razred
Osnovna šola v Sentrupertu

TAKSE V ARHIVU...

Kmetje iz okolice Sentlovcu so KZ Trebnje prodali večje količine lesa. Pri blagajni kmetijske zadruge so dobili izplačilo in se domenili, da bo gozdne takse pobrala kar tamkajšnja blagajničarka. Ta je res zbrala 85.823 din in obljubila, da bo stvar kmalu urejena.

Preteklo je precej časa. Pa so nekateri prodajalci lesa začeli dobivati opomine, češ da dolgujejo še toliko in toliko za takse. Opomini so prihajali vedno pogostje. »Kaj pa je zdaj to?« so se spraševali kmetje in zatrjevali, da so takse plačali blagajničarki trebanjske zadruge. Začele so se širiti govorice o goljuftih in poneverbah. Zajele so že domala ves sentlovcenski konec, ko so zadevo pričeli raziskovati organi Ljudske milice.

Kupček, ki se je nabral pri

blagajničarki, je začel kopnети. Ko je zvedela, da se je začela preiskava, je kdove kako zbrala potrebno vsoto in jo zeko noč prinesla v svojo pisarno. Denar je zaklenila v arhiv. Kasneje pa, ko je na njenem mestu v upravi kmetijske zadruge sedela že nova blagajničarka, se je zelo trudila, da bi derar našla. Slednjic ji je prišlo na misel, da »mora biti denar pomešan med listinami v arhivu«. S precejšnjim olajšanjem je res našla v arhivu in privlekla vsoto, ki jo je poneli skrila. Preiskovalnim organom je na vso moč dokazovala, da se je samo zmotila, kasneje pa je priznala, da je denar nujno potrebovala. »Najdeni« denar so organi Ljudske milice izročili upravi Kmetijske zadruge, ki je nemudoma plačala gozdne takse.

Opomini kmetom niso več prihajali.

Resnica, ki se je premalo zavedamo

Občinski odbor SZDL v Trebnjem je 1. februarja organiziral posvet z vodji gospodarskih organizacij. To je bilo potrebno predvsem zato, ker je v nekaterih gospodarskih organizacijah politično delo pomanjkljivo. To slabi gospodarske dosežke, proizvodne odnose in delo organov delavskega samoupravljanja. Povezovanje politike z gospodarstvom pa je nujen prgoj, da se okrepi demokratizacija in decentralizacija delavskega samoupravljanja.

Drug problem se pojavlja pri uveljavljanju pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov. Nov način delitve dohodkov se že v več podjetjih ni izkazal. Do tega je prišlo povsod tam, kjer pravilniki niso bili prilagojeni konkretnim razmeram, in tam, kjer komisije, ki so pravilnike izdelale, niso bile dovolj poučene o tem, kako naj se dohodek deli. V nekaterih podjetjih so pravilnike že začeli popravljati. Spremembe so po-

trebne zlasti v tistih podjetjih, ki so se pri izdelavi pravilnikov zlagodila po drugih gospodarskih organizacijah, pa tudi tam, kjer so merila določali ljudje izven podjetja, pa jim razmere niso bile dovolj znane. Podjetja so se premalo oprla na lastne izkušnje in razmere. Tudi je napačno trditi, da so edino pravilne le tiste oblike, ki so se obnesle v tem ali onem podjetju.

Nato se je razprava osredotočila na posledice, ki jih povzročata določena miselnost in vloga direktorja kot vodje gospodarske organizacije. Osebnost miselnost ni vedno najbolj pravilna, je pa še v veljavi med proizvajalci. To se pozna predvsem takrat, kadar kolektiv odloča. Mnogokrat se sliši, da pričakujejo delavci »nekoga« izven podjetja. Ta naj bi jim uredil proizvodne odnose, nudil obratna in investicijska sredstva in podobno. Ne zavedajo se, da so hkrati proizvajalci in upravljalci.

Na drugi strani si nekateri direktorji zamišljajo, da njihova vloga kot vodje gospodarske organizacije pada. V takem primeru prav oni zavirajo razvoj decentralizacije in demokratizacije, saj nekateri celo menijo: »Zdaj, ko je delavsko samoupravljanje, se me stvari ne tičejo! ali: »Uredite si podjetje, kakor pač veste in znate!«

Tudi obveščanje kolektiva je zelo važno za oblikovanje odnosov in zavesti. Vendar proizvajalci o stvareh, ki jih obravnavajo seje, niso dovolj seznanjeni in si jih napačno razlagajo. Razmišljati bo treba, kako naj se obveščajo člani kolektivov. V Tovarni šivalnih strojev bi bil nedvomno potreben informativni bilten.

Ne moremo ugotovljati drugače. Odkod namreč dejstvo, da se proizvajalci ne zavedajo, da so tudi upravljalci? Zakaj bi tudi delavski svet, ki ga nepoučeni proizvajalci sestavljajo, mirno

gledal na samovoljo in vlogo dohodke nekaterih ljudi?

Posvet je bil koristen. Skoda je le, da se vabilu niso odzvali vsi predstavniki gospodarskih organizacij.

Tone Gole

SOLSKI ODBOR BO IMEL VELIKO DELA

Letos je postal novi predsednik šolskega odbora v Sentrupertu tovarš Jože Frelj. Na nedavni seji se je nanizala vrsta problemov, ki naj bi jim bil v letošnjem letu kos šolski odbor. V eri izmed točk dnevnega reda je šolski upravitelj Bojan Brezovar seznanil člane odbora z učnimi uspehi v prvem polletju. Med vzroki za neuspeh je tudi pomanjkanje učnega kadra. To bo na naši šoli spet zelo pereče v jeseni. »Ker je to vprašanje postavljeno pred vse šole v trebanjski občini, bi se bilo treba ob njem še posebej zamisliti.« je dejal Jože Jankovič, uslužbenec z Doba. »To, da so kraji bolj oddaljeni od kulturnih centrov, bi bilo treba upoštevati tudi pri plačah. Morda pa je še bolj važno primerno stanovanje, ker učitelja res ne moreš dati v vsako luknjo.« je še pristavil. To je prav gotovo res.

Danica Zupan

Pred 18 leti v Črnomlju

Sirom po Sloveniji in Jugoslaviji je še trajala ogorčena narodnoosvobodilna borba, vendar se je že nagibala k zmagovitemu zaključku. Fašistični okupator se je zavedal svojega poraza. Na svetovnih bojiščih je doživljal velike izgube. Naša narodnoosvobodilna vojska je s fašističnim okupatorjem in njegovimi pomagači bila ogorčene boje in mu je ob podpori ogromne večine Jugoslovancev zadajala udarce za udarce in uspešno uničevala okupatorjev vojaški stroj, pod katerim je že četrto leto ječala naša domovina. Ta borba je terjala velike napore in žrtve.

V takih okoliščinah so se 18. februarja 1944 v takrat osvobojeni Beli krajini v Črnomlju zbrali odposlanci slovenskega naroda na prvo zasedanje slovenskega ljudskega parlamenta. Prihajali so iz osvobojenih in neosvobojenih krajev Slovenije, na svobodnih volitvah izvoljeni v brigadah, odredih in na terenu.

Odposlanci so prihajali veseli in nasmejani, mnogi naravnost iz borbe. Bili so delavci, kmetje in delovna inteligenca, ki je v najusodnejšem času zgodovine slovenskega naroda vedela svojo nalogo, boriti se za svobodo slovenskega naroda!

Vsi so bili prežeti z mislijo, kako združiti sile slovenskega naroda za dokončni obračun z okupatorjem, ki se je žilavo upiral in si na vse načine prizadeval, kako bi si podaljšal življenje. Vse odposlance je vodila misel, kako postaviti čim trdnjše temelje naši bodoči narodni zgradbi: svobodni Sloveniji, združeni v novi Jugoslaviji.

V Črnomlju je, kljub temu da so na robovih Bele krajine pokali mitraljezi, grmeli topovi in bombe, vladalo praznično razpoloženje, saj je bilo tu središče vseh prizadevanj za osvoboditev in ustvaritev temeljev naše nove državnosti.

Prišli so tudi politični in vojaški predstavniki in voditelji narodnoosvobodilnega boja; med njimi sta bila tu-

Kidrič-Peter Kalan in Moša di pokojna tovariša Boris Pijade, ki sta s svojo navzočnostjo in sodelovanjem na zasedanju pomagala usmeriti sile slovenskega naroda za dokončno osvoboditev in postaviti trdne temelje naši suverenosti ter novi ljudsko demokratični oblasti.

Kako daljnovidne so bile takratne odločitve našega najvišjega vodstva in parlamenta kot celote, nam potrjuje naš današnji razvoj,

Narodni dohodek se iz leta v leto veča. Vsako leto si ob pomoči skupnosti in s sodelovanjem naših delovnih ljudi pogumneje zastavljamo naloge, ki jih vsebujejo občinski plani. Tudi letošnji predlog plana predvideva znaten porast proizvodnje in s tem narodnega dohodka. Po zaslugi požrtvovalnosti naših delovnih ljudi, organov samoupravljanja in vodstev podjetij, zavodov in ustanov ter kmetijskih zadrug smo v

bitev socialističnih družbenih odnosov. Pri bližnjih razpravah nas mora voditi zavest, da spada človek z vso svojo bitjo na prvo mesto. Pred seboj moramo imeti človeka proizvajalca in upravljavca, njegovo dostojanstvo, pravice in dolžnosti, njegove zahteve in potrebe, za katere bo treba imeti v bodoče še več poslušal, pri čemer pa bo treba seveda upoštevati tudi možnosti, ki nam jih daje današnja stopnja našega razvoja. Skratka, prizadevati si moramo, da nas pri odločitvah vodi predvsem SKRB ZA ČLOVEKA, saj so ravno njemu namenjeni vsi naši napor. Zato se moramo še bolj kot do sedaj boriti za uveljavljanje demokratičnih misli in načel.

Posebno skrb bomo morali posvetiti vzgoji mladega rodu, da bo umsko in fizično dovolj krepak in kot tak sposoben prevzeti bremena, s katerimi se bo nekoč kot družbeno-ekonomski in politični delavec srečeval, ter da bo vselej in povsod pripravljen čuvati in razvijati pridobitve naše ljudske revolucije in dosežke po vojni.

S temi mislimi, ki bi nas naj vodile pri bodočem delu, čestitam vsemu prebivalstvu občine Črnomelj k občinskemu prazniku.

JANEZ ZUNIC,
predsednik občinskega ljudskega odbora

OB OBČINSKEM PRAZNIKU ČRNOMLJA

saj se je ravno na takrat položenih temeljih razvila naša demokratična socialistična zgradba, ekonomski razvoj, družbenoekonomski odnosi, delavske in družbene upravljanje.

Na takrat postavljenih temeljih je Bela krajina kot celota in naša občina Črnomelj dosegla velik napredek. Prebivalstvo naše občine se teh velikih dogodkov iz slavni dni revolucije s ponosom spominja in si je ta dan tudi izbralo za svoj praznik.

Po vojni razvito gospodarstvo tvori dokaj solidno materialno osnovo za nadaljnji razvoj in vpliva na hitro spremembo strukture prebival-

planu postavljene naloge kljub težavam vsako leto dosegli, čestokrat tudi preseglji. PREPRICAN SEM, DA BO TAKO TUDI LETOS.

Poleg bitke za letošnji plan, ki se je začela že v začetku leta, nas čaka še veliko drugih političnih nalog. Smo namreč v letu, ko bomo sprejemali zvezno in republiško ustavo, ko bomo sprejemali občinski statut, volili predstavniške organe. Poleg tekočih nalog bo to zahtevalo od nas vseh dodatne napore. Prepričan sem, da bomo ob pomoči naših občanov tudi te naloge dobro opravili.

Ob taki aktivizaciji pa bo dovolj priložnosti za poglo-

Med črnomaljskimi stolpnici pozimi

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Nad 100 milijonov za stanovanjske in komunalne gradnje

V letu 1961 je bilo za stanovanjske in komunalne gradnje v naši občini uporabljeno nad 100 milijonov din. Največ sredstev je bilo uporabljenih za gradnjo 20-stanovanjskega bloka in začetek gradnje 24-stanovanjskega bloka. Ta sredstva so bila uporabljena še za razširitev vodovodne mreže, za ureditev javne razsvetljave, za adaptacijo prostorov za jav-

ne službe, za začetek gradnje šole Dragatuš in za vrsto manjših komunalnih storitev. V tem letu pa so za gradnjo predvidena znatno večja sredstva. Ta sredstva bodo uporabljena zlasti za gradnjo lekarn, nadaljnjo gradnjo 24-stanovanjskega bloka, gradnjo šole v Dragatušu, gradnjo samopostrežne trgovine v Črnomlju in razne manjše komunalne gradnje.

237 ljudi delo še išče

Pri Zavodu za zaposlovanje delavcev v Črnomlju je prijavljenih še 237 nezaposlenih ljudi. Med temi je precej poročenih žena, ki se žele ekonomsko osvojiti. Del poročenih žena bi se rado zaposlilo zato, ker jim manjka delovna doba za upokojitve. Nekaj delavcev pa je takih, da jim manjka do upokojitve le malo časa, ker jim je priznana udeležba v NOV.

Lani je iskalo zaposlitve 2340 ljudi, delo pa je dobilo

le 1464 oseb. Med temi je bilo 598 žena in 866 moških. Med prijavljenimi je bilo tudi 180 kmečkih ljudi, ki nimajo možnosti, da bi se preživljali na kmetijah, 142 nekvificiranih žena itd.; 127 ljudi pa je tokrat prvič iskalo zaposlitve.

Kakor se vidi, se pojavlja vprašanje, kje zaposliti tiste, ki iščejo delo. Med temi je predvsem veliko deklet. Trenuten izhod iz tega bi bil, da bi razširili podjetje »Belokranjka«. Vsekakor pa bi bilo treba spremeniti politiko podjetij, ki imajo dokaj čudno stališče pri sprejemanju in odpuščenju delavcev. Napačno je tudi mišljenje, da so Čigani za delo nesposobni, da so slabi delavci itd. V prihodnje bi bilo take delavce pametneje vzgajati, kakor odpuščati.

Alojz Crnić

Valjni mlin v Črnomlju

V Črnomlju imamo nov valjni mlin. Pri železniški postaji so prostore zadržnega skladišča preuredili v sodoben valjni mlin. Tu imajo 6 valjnih in 4 navadne kamne. Poleg tega imajo še stroj za luščenje ječmena in prosa. Predvidevajo, da bodo v kratkem pričeli mleti tudi koruzo na valjne kamne, to pa seveda po naročilu. Mlin je na električni pogon in lahko zmelje 10 ton zrnja v 1 dnevu. Moka je zares odlična, posebno pa je dobra bela moka.

Mlin je pričel delati šele pred kratkim in je marsikdo

še v skrbeh, kam naj pelje mlet, ko pa so mlinci na vodni pogon že tako stari in iztrošeni, da iz njih ne moremo pričakovati kvalitetne moke. V starih mlinih so ugotovili vrsto škodljivcev zrnja, zlasti pa žitnega molja, ki se tako širi in prenaša v kmečke žitne shrambe. Z novim valjnim mlinom bo problem mletja za okolico in Črnomelj popolnoma rešen. J. S.

Kaj se vsak tečen zgodi pri nas, vam pove DOLENJSKI LIST!

DELOVNI KOLEKTIV

PREHRANSKE INDUSTRIJE

»BELSAD«

ČRNOMELJ

VOŠCI ZA KRAJEVNI PRAZNIK VSEM PREBIVALCEM ČRNOMLJA IN SE PRIPOROČAJI

ZA OBČINSKI PRAZNIK ISKRENO POZDRAVLJA VSE PREBIVALSTVO ČRNOMLJA IN OKOLICE

TOVARNA PLETENIN

»Belokranjka«

ČRNOMELJ

Naše izdelke poznajo potrošniki po vsej domovini!

KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ

POZDRAVLJA VSE KMETOVALCE NA SVOJEM OBMOČJU IN JIM ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK — 19. FEBRUAR!

NAPREDNO KMETIJSTVO NAJ POŽENE KORENINE V SLEHERNI, TUDI NAJBOLJ ODDALJENI VASI!

ZENE O PROBLEMIH, KI TERJAJO ČIMPREJŠNJO REŠITEV

5. februarja je bila v Črnomlju konferenca žena za družbeno aktivnost, na kateri so sodelovali tudi zastopniki podjetij, družbenih organizacij in komune. Kot je bilo razvidno iz referata in razprave, je bila konferenca namenjena v prvi vrsti zapomenjenosti žene proizvajalke. Na tej konferenci je prišla močno do izraza potreba po tem, da se čimprej ustvarijo pogoji, ki naj bi razbremenili ženo v gospodinjstvu, kajti le na ta način se bo lahko posvetila družbenemu, predvsem pa strokovnemu delu.

To pa ni samo stvar žena, pač pa slehernega državljanja, zato je bilo odločno poudarjeno, da je potrebno posredovati z mezne probleme reševati z združenimi močmi podjetij in ustanov, pri čemer mora odločilno vlogo odigrati stanovanjska oziroma krajevna skupnost, čeprav le-ta žal do sedaj ni pokazala kake posebne aktivnosti, kljub temu da je preteklo že leto dni odkar je bila osnovana.

Ker iz dneva v dan narašča število zaposlenih žena, postaja čedalje bolj pereč problem uslužnostnih servisov. V preteklem letu se je v občini Črnomelj na novo zaposlilo nad 200 žena. Te imajo v pretežni večini doma otroke, ki so večkrat prepuščeni sami sebi. Razen tega je na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih še precej žena, ki iščejo zaposlitve, dosti pa je tudi takih, ki se nameravajo zaposliti, prijavitelj pa niso. Zato bi bilo nujno treba razširiti otroški vrtec v Črnomlju in ustanoviti novega v Semicu, kjer je 195 žena zaposlenih v obratu »Iskra«. Tudi otroška igrišča so vprašanje zase, predvsem v Črnomlju. Tu nimajo otroci tako rekoč nobenega prostora, kjer bi se zbirali in zabavali.

Konferenca je ugotovila, da večje število žena deluje v organih samoupravljanja v podjetjih; tudi v organih

družbenega upravljanja jih mnogo dela, predvsem v šolskih odborih in raznih svetih. Tako je v združenem svetu KZ od 70 članov 30 žena. Tudi v Belokranjki in v semiškem obratu »Iskra« deluje več žena v DS.

Družbena prehrana ni urejena, kljub temu da je bilo o tem že mnogo govora. Sicer to vprašanje kolektivni rešujejo individualno, vendar pa v tem ni izhoda. Konferenca je tudi poudarila, da je treba organizirati sodoben obrat družbene prehrane, na katerega naj bi bili vezani vsi črnomaljski kolektivi. V zvezi s tem se v zadnjem času vršijo priprave, da se tak obrat organizira v prostorih gostišča Lovski rog, kjer naj bi dobila prostore tudi mlečna restavracija.

Pred nedavnim je začel občinski ljudski odbor adaptirati prostore, v katerih bodo čistilnica, pralnica, likalnica in nekateri drugi servisi, ki bodo delovali v okviru stanovanjske skupnosti. Konferenca je to akcijo pozdravila. Čistilni stroj je že nabavljen in bodo pričeli takoj z montažo, brž ko bo izvršena adaptacija stavbe. Tudi pralni stroj bo v kratkem nabavljen in montiran. Servis bo začel delovati najkasneje maja 1962.

Na konferenci so med drugim ugotovili, da je treba posvetiti več pozornosti izobraževanju. Potrebno je organizirati več predavanj, ki bi širila obzorje zaposlenemu človeku. Podjetja naj bi pripravila tečaje, s pomočjo katerih bodo žene dobile kvalifikacijo za poklice, ki ga opravljajo. Mnoge žene namreč delajo kot nekvalificirane delavke. Ljudska univerza ne more zadostiti vsem potrebam.

V mestu bi bila potrebna vsaj ena trgovina, ki bi bila ves dan odprta, skrajni čas bi bil, da se uredi trgovina v zelenjavo, ki posluje v nemogočih pogojih. Na račun tega je bilo v Črnomlju že precej kritike. Mnoge lokale na novo

urejajo in odpirajo, samo zelenjavna trgovina mora živofariti v nekdanji mesnici, ki meri približno 3x4 metre, razen tega pa nima kletnih in skladiščnih prostorov. Tudi šiviljska delavnica naj bi dobila svoje mesto, da ne bi žene iskale teh uslug v drugih krajih, kot v Metliki in Novem mestu, ali pa pri raznih šušmarjih.

Tu je nakazanih le nekoliko nalog in problemov, ki jih je konferenca obravnavala in na osnovi katerih so bili sprejeti zaključki za bodoče delo novo izvoljenega 25-članskega predsedstva. Jasno je, da bo pri reševanju teh in drugih vprašanj imela zelo važno vlogo stanovanjska oziroma krajevna skupnost. Ta bo morala svoje delo v bodoče poživiti in pritegniti ljudi, ki so voljni na tem področju delati in imajo za to tudi veselje in smisel.

Lojze Stariha

10. februarja je bil v Črnomlju občini zbor sindikalne podružnice javnih uslužbencev. Predsednik je poročal o delu v minulem obdobju in navzoče seznanil tudi s planom letošnjega dela. V živahni razpravi so člani govorili o problemih, ki jih tarejo že dalj časa. Ustavili so se predvsem pri stanovanjskem vprašanju, ki je zelo pereče, kljub temu da je bilo v zvezi s tem doseženih že precej uspehov.

Govorili so tudi o dopustih in letovanjih, o dvigu življenjske ravni in o novem načinu plačevanja v javni upravi ter kopici drugih vprašanj. Soglasno je bil izvoljen nov odbor podružnice. Zelimu mu kar največ uspehov.

ZA VARNO IN SREČNO VOŽNJO, TOVARIŠI ŠOFERJI!

Združenje šoferjev in avtomehanikov - podružnica Črnomelj je na svojem občnem zboru pregledal plodove svojega dela v preteklem letu. Društvo zavzema področje Bele krajine in ima 94 članov, med njimi 2 častna člana.

Res bi bilo težko le z nekaj besedami opisati tako plodno in pomembno delo združenja, zato le nekaj podatkov o delu v preteklem letu.

Združenje je organiziralo tečaj za kvalifikacijo in visoko kvalifikacijo svojih članov. Za visoko kvalifikacijo je opravilo izpit 8 članov, za kvalifikacijo pa 12. Na vseh osnovnih šolah so imeli člani združenja v mesecu prometne varnosti predavanja o tem. Predavanj se je udeležilo nad 3000 učencev. Na tekmovanju »Spoznavaj varnost prometala« v Krškem so prejeli člani ekipe združenja diplomo. V lanskem letu so proslavili dan šoferjev v zvezi z 20. obletnico vstaje. V Črnomlju so priredili veliko svečanost, manifestacijo s spreedom in imeli svečano sejo. Za člane in druge so priredili 4 predavanja s filmi, ki so bila zares dobro obiskana. Tudi v tednu boja proti alkoholizmu so imeli več predavanj o posledicah alkoholizma v prometu.

Skoraj na vseh sestankih so razpravljali o nujnosti rekonstrukcije belokranjske magistralne Gorjanci - Vinica. Skoda, ki jo utrpijo motorna vozila na tej cesti, gre v milijone. Člani združenja si že dolgo želijo, da bi dobili kje skromen kotiček, kjer bi se lahko sestajali. Priljubljeni so, da se sestajajo tudi v gostilnah.

»Vedno bolj čutimo, da bi bilo potrebno večje sodelovanje med našim združenjem in ostalimi družbenimi ter političnimi organizacijami, saj smo tudi mi pomemben čimtelj v gospodarstvu. O našem delu govorijo številke in uspehi. Malokdo se zmeni za nas, malo o nas pišejo. Ne prosjajmo za denar, temveč si ga udarniško prislužimo s trdim delom, tako da imamo sredstva za najnunejšee poslovanje,« so mi povedali člani upravnega odbora.

Občnega zbora se je udeležil tudi tovariš Novak iz republiškega ZSAM, ki je med drugim dejal: »Delo združenja je uspešno, pogrešam pa med vami predstavnikov organizacij in družbenih institucij.« - Na sliki: s prostovoljnimi delom so si člani črnomaljske podružnice šoferjev in avtomehanikov prislužili denar za stroške predavanj, tečajev in seminarjev! (Foto: Jože Skof)

PRAVA SMER V KMETIJSTVU

Leto 1961 je bilo v naši občini znatna prelomnica v razvoju družbenega sektorja kmetijstva. Za napredek kmetijske proizvodnje je bilo planiranih 269 milijonov din; od tega je bilo že izkoriščenih 153 milijonov. Ta sredstva so bila uprabljena za zgraditev hlevov za 1400 glav goveje živine na kmetijskem obratu kmetijske

zadruga, nabavo strojev in izboljšanje rodovitnosti na 370 ha kultiviranih stelnjskih površin. Kmetijska zadruga si je v letu 1961 postavila temeljit program za povečanje kmetijske proizvodnje, izboljšanje rodovitnosti meliriranih stelnjskih tal, boljše sodelovanje med lastno proizvodnjo in proizvodnjo zasebnih kmetovalcev ter za pridobivanje novih kmetijskih površin. Pitanje goveda je osnovna proizvodna smer kmetijskega obrata. Tako predvidevajo, da bodo 1962 zredili 1575 pitanih goved.

S kultiviranjem 270 ha stelnjskih površin v Grib-

ljah in Krasincu, 56 ha v Črnomlju in 52 ha v Dragatušu so postavili temelje socialističnemu sektorju kmetijstva. V teh predelih bodo postopno vključevali zemljišča, ki jih bodo kmetovalci ponujali zadrugi. Z nadaljnjimi melioracijami pa bodo pridobivali še nove površine. S tem bodo ustvarjeni temelji za bodoči agrokombinat.

Po programu kmetijske zadruge bo dobilo pogodbeno sodelovanje med zadrugo in zasebnimi kmetovalci drugačnega oblika, kot jo je imelo doslej. Zasebna in družbena proizvodnja bosta tesno povezani in se bosta med seboj dopolnjevali. Zadruga bo

nudila zasebnim proizvajalcem umetna gnojila, seme, strojne usluge in podobno, kmet bo pa lahko dal zadrugi kot protivrednost seno, slamo, zrnje, teleta, prašiče in podobno. Izboljšati kmetijstvo in povečati kmetijsko proizvodnjo s sodelovanjem obeh sektorjev in postopna socializacija kmetijske proizvodnje - je temelj vseh načrtov kmetijske proizvodnje v naši občini.

VSEM DELAVCEM, KMETOM IN LJUDSKIM IZOBRAZENCEM NA PODROČJU ČRNOMALJSKE OBCINE ISKRENO VOŠCIMO ZA PRAZNIK - 19. FEBRUAR - IN SE PRIPOROČAMO

»BELT«

BELOKRANJSKA ŽELEZOLIVARNA IN STROJNA TOVARNA ČRNOMELJ

Obletnico zasedanja prvega slovenskega parlamenta praznujemo v znamenju nadaljnega poglobljanja delavskega in družbenega samoupravljanja. Vlagajmo tudi vnaprej vse sile in sposobnosti za dosego vseh načrtov, ki si jih postavljamo za lepše in boljše življenje naših delovnih ljudi!

Občinski ljudski odbor ČRNOMELJ

Občinski odbor SZDL • Občinski komite ZKS • Občinski komite LMS • Občinski odbor ZB • Občinski odbor ZVVI • Občinski odbor ZROP • Občinski sindikalni svet • Občinski svet Svobod in PD • Občinski odbor RK • Občinska gasilska zveza • Občinski odbor DPM • Občinska zveza za telesno vzgojo

Kratke iz Črnomlja

Na seji sveta za zdravstvo in socialno varstvo ObLO Črnomelj 31. januarja so razpravljali o problemih zdravstvenega doma v Črnomlju. Veliko kritičnih pripomb je bilo na račun čakalnice. Pacienti morajo tudi po več ur čakati v prenatrpanem in nezakurjenem hodniku. Kakšna je nevarnost infekcije, si lahko mislimo, saj čakajo na pregledu tudi bolniki z nalezljivimi boleznimi. Posebno težko pa je materam z otroki. Ne samo, da je hladno, tudi sedežev ni dovolj za vse čakajoče!

Videti je, da se bo to stanje kmalu izboljšalo, saj zdravstveni dom že ima sredstva za preureditev prostorov v nad-

stropju, kjer bo urejena zobna ambulanta. Z novimi prostori, ki so jih doslej uporabljali za stanovanje, bodo pridobili v prtiličju prostore za čakalnice. Upamo, da se bo sedanje stanje s prizadevanostjo celega kolektiva in ob pomoči občinskega ljudskega odbora kmalu izboljšalo.

Na matičnem uradu smo izvedeli, da je v Črnomlju precej naraslo število nočnih. Marsikateri potnik se rad ustavi in prenoči v lepo urejeni sobi v novem hotelu. Upamo, da se bo število nočnih v sezoni še dvignilo in da bo hotel »Lahinja« lahko delal s polno zmogljivostjo. Milica Popović

Športni dan v Starem trgu ob Kolpi

7. februarja so imeli pionirji iz Starega trga ob Kolpi športni dan. Izvedli so tekmovanje v sankanju. Tekmovalci so bili razdeljeni v dve skupini: v starejšo in mlajšo pionirje. Na 300 metrov dolgi progi je med mlajšimi pionirji zmagal Jože Butala, učenec 3. razreda, med starejšimi pionirji pa je bila najboljša učenka 8. razreda Ivaka Kuzma. Najboljši posamezniki: mlajši pionirji: Jože Butala, 3. razred; mlajše pionirke: Katica Kaps, 4. razred; starejši pionirji: Jurij Suster, 8. razred; starejše pionirke: Ivanka Kuzma, 8. razred. Starejši pionirji in pionirke so tekmovali tudi v dvojicah. Med moškimi sta zmagala Jurij Suster in Vinko Kobe, oba iz 8. razreda, med dekletki pa Ivanka Kuzma in Ivanka Bukovec, tudi iz 8. razreda. J. S.

Končno le prostori za črnomaljsko mladino

Katastrska uprava v Črnomlju se je preselila v nove prostore in tako sprostila tri prostore v prtiličju stavbe na Trgu revolucije.

Izpraznjene prostore bo do sedaj uredili za potrebe centralne občinske knjižnice s čitalnico, poleg tega pa bo dobila svoje prostore tudi mladina. Tako bo ugodno večletnim željam, po klubskih prostorih, kjer naj bi se ob televizorju in drugih dejavnostih zbirala črnomaljska mladina. Z adaptacijo in opremljanjem prostorov so že pričeli.

Razveselite znance in svojce v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

OB SLAVNI OBLETNICI ZASEDANJA PRVEGA SLOVENSKEGA PARLAMENTA TOPLO POZDRAVLJAMO LJUDSTVO BELE KRAJINE, POSEBNO PA PREBIVALSTVO OBCINE ČRNOMELJ!

„Lič“

LITOŽELEZNA INDUSTRIJA ČRNOMELJ

Kandidati za revijo

Odkar je lansko jesen bil sprejet sklep, da bo 1962. leta »Okrajna revija kulturne dejavnosti«, se je delo kulturno-prosvetnih društev in Svobod spet močno razgibalo. Da je to res, med drugim potrjujejo tudi besede tovariša Slavka Znidaršiča, vodje zabavnega ansambla prosvetnega društva »Emil Adamič« iz Mokronoga, enega od kandidatov za revijo. Takole je dejal:

»Za nas je revija motor, ki nas še bolj poganja k temeljitejšemu delu. Na reviji pa si bomo verjetno pridobili nove izkušnje, ko bomo primerjali delo in uspeh ostalih ansamblov v okraju.«

Bila so tudi mnenja, zakaj ne bi iz vsake občine sodelovale skupine in ansambli po določenem ključu, kot so lansko leto. Eni so zagovarjali to, drugi pa kvaliteto, ki narekuje izbiro najboljšega. Tudi stališče prvih, da izbor po strogi kvaliteti zožuje krog tistih, ki se bodo na revijo pripravljali, ni bilo neutemeljeno. Zato bodo vsi, ki resno delajo, imeli možnost nastopa ob občinskih kulturnih tednih, na izmenjavi gostovanj ipd. V tolažbo vsem, ki so imeli pomisleke zaradi števila skupin: skoraj 30 jih je. To pa ni malo. Kvečjemu smo znali premalo izkoristiti te kvalitetne domače skupine.

Več koristnih in dobro organiziranih gostovanj!

V nekaterih krajih so včasih v resni zadregi, ker mesec ali dva domače skupine ne morejo dati nobene prireditve. Razumljivo, niso profesionalci; z igrami, petjem in glasbo se ukvarjajo le v prostem času. Tega pa ni veliko. Gostovanja so kot naša lašč za lake vrzeli. Premišljena in racionalna organizacija jih tudi poceni. In skoraj vsi bi radi gostovali. Okrajni svet bi taka gostovanja z veseljem posredoval. Podjetnejši grede kar sami na pot. Mešani pevski zbor DPD Svoboda »Dušan Jereb« iz Novega mesta bo gostoval še pred revijo pri slovenskem kulturno-prosvetnem društvu »Triglava« v Karlovcu.

Prijave prihajajo počasi — toda prihajajo. Pomisleki, drobna nesoglasja okoli repertoarja, konkurenca, vse ima svoj vpliv. Saj je še vedno čas. Zakaj bi bili prvi mi prvi? Najprej moramo malo pogledati drugam, prisluhniti ocenjevalnim komisijam, potem pa še piliti, piliti in presenetiti. Če bo uspeh, bo to največje priznanje — morda edino.

»Ničče iz občinskega sveta Svobode se ne zanima za naše delo. Prepuščeni smo čisto sami sebi,« toži »CR-NIH« iz Črnomlja.

»Občinski svet Svobode je zelo zainteresiran, da naš oktet sodeluje na okrajni reviji in smo o tem razpravljali na seji sosveta za glasbeno dejavnost,« je zapisal vodja moškega vokalnega okteta DPD Svobode na Senovem. Tudi skupine iz drugih občin so zadovoljne s po-

zornostjo, s katero spremlja občinski svet njihovo delo in priprave.

Ko prelistavamo prijave smo malo presenečeni. Iz sevniške občine ni še nobene prijave. Lani so se dobro odrezali. Kar štiri skupine so sodelovale na okrajnih revijah. Sicer pa — rok se ni potekel.

Program bo sodoben in domač

Program vseh doslej prijavljenih je sodoben, domač. Dela jugoslovanskih avtorjev osvajajo odre dramskih skupin. Igralska skupina DPD Svobode »Bratov Milavce« se je odločila za Marinčovo komedijo »Poročil se bom s svojo ženo«. Takole pravijo: »Do te odločitve nas je privelo dvoje: da ima naša

8. februarja dopoldne je bila v dvorani Zavoda za izobraževanje kadrov v Novem mestu skromna, a prisrčna slovesnost: predsednik okrajnega sveta Svobod tovariš Janez Gartnar je čestital povabljenim predstavnikom občinskih svetov Svobod in društev iz občin za slovenski kulturni praznik. Skromna knjižna priznanja za požrtvovalno delo v društvih so dobili: Jakob Dernač, Savica Zorko, Franjo Vadnal, Franc Baškovič, Bogo Javornik, Andrej Petek, Dušan Muc, Elka Škrabac, Rafko Stančič, Zvonko Pustavrh, Vilko Videčnik, Mira Miklič, Milan Uhan, Zora Celar, Adolf Grum, Vladimir Bajc, Mara Glonar, Ernest Jazbec, Polde Cigler, Tea Bajec, Marjan Misson, Marija Sali, Anton Pečarič, Milka Škrabar, Jože Videtič, Darko Mižigoj, Franc Jurešič, Vlado Sušter in Anton Horjak. Slavja so se udeležili tudi člani predsedstva okrajnega sveta Svobod in predstavniki okrajnega odbora SZDL.

Pesem med belimi hodniki

Prvi samostojni nastop mešanega pevskega zbora Svobode DUŠAN JEREB iz Novega mesta — V bližnji prihodnosti koncerti v Šentjernej, Karlovcu in drugod

Malo znano ali skoraj neznano je, da v Novem mestu pri Svobodi »Dušan Jereb« že več kot leto dni živi in dela meobiskih posameznih članov na šani pevski zbor, ki ga vodi pevovodja Ernest Jazbec. Sami mladi fantje in mlada dekleta so se zbrali, da bi peli in s pesmijo razveseljevali sebe in druge. Koliko veselja je v teh ljudeh! Kljub delu v tovarnah — večinoma so člani pevskega zbora delavci — hodijo dvakrat tedensko zvečer k vajah. Od dihalnih vaj preko osnovnih pojmov v petju do vsakokratnih tehničnih vaj in obdelave posameznih pesmi gre njihova pot pri tem zboru. Izvolili so tudi upravni odbor zbora, ki mimo drugega vodi evidenco o vajah, razpravlja o problemih zbora in pod. In tako delajo, ne da bi kdo kaj več vedel o njih. Vadijo in se izpopolnjujejo.

Doslej mešani pevski zbor samostojno še ni nastopil, kajti pri njem velja načelo: ne nastopaj prej, preden kvaliteta ni na primerni višini! Eač pa je zbor sodeloval z drugimi pev-

skupina veseli se igranja komedij, drugi pa, ker je to delo sodobno. Zaradi sodobne vsebine se je odločil za Igorja Torkarja »Pozabljeni ljudi« tudi igralski kolektiv mladinskega prosvetnega društva »Matej Bor« na gimnaziji v Črnomlju.

»Pri svojem delu posvečam precej pozornosti naši partijski pesmi. Na ta način spoznajo pevci našo preteklost pa tudi z glasbenega vidika so te pesmi zanimive, polne in doživljive,« pravi zborovodja mladinskega pevskega zbora Marija Mikeln.

Brez težav tudi ne gre. »Oktet ima nastudiranih preko 120 narodnih, borbenih in umetnih pesmi. Ne moremo se še odločiti, s katerimi bo nastopili na reviji,« pravijo senovski pevci. Saj res

ni lahko. Sele na posebni prireditvi prihodnji mesec se bodo odločili.

Revija: spodbuda za delo!

Napačno bi bilo misliti, da je vse delo usmerjeno samo na priprave za revijo. Mislijo tudi na redne prireditve doma, tradicionalne zabave pred pustom, reden študij glasbene teorije in vokalno tehnične vaje, pripravljajo programe za klube. Revija ni nikomur edini cilj, je pa spodbuda za delo. Tako mišljenje o reviji imajo v Novem mestu.

»Revija je pozitivna predvsem zato, ker se morajo ansambli temeljito pripraviti zanjo. Pozitivno je tudi to, da se dosežki pokažejo širši javnosti, da se izmenjajo mišljenja, da se izluščijo pomanjkljivosti in končno da s tem dobe ansambli vsaj malo priznanja.«

V Brežicah pa: »Revije so pozitivne zaradi tega, ker se dramske skupine dobro pripravijo. Takrat dajo vse od sebe, da bi zasedle boljša mesta.« In v Črnomlju: »Take prireditve so za nas izvalje zelo koristne pa tudi za občinstvo zelo zanimive.«

So pa tudi kritike. Vendar niso povsem točne, saj tako ni bilo, kot pravi tale izjava: »Vsako pevsko revijo si zamisljam kot prisrčno srečanje mladih pevcev in strokovni posvet zborovodij. Zborovodje naj bi izmenjali med seboj izkušnje, strokovna komisija pa naj bi jim dala napotke za bodoče delo. Ravno to pa smo na vseh revijah doslej pogrešali.« Kaj pa so bile lanske revije mladih pevcev, če ne prisrčno srečanje pojoče mladine? Taka je bila ocena večine. Tudi strokovni posveti niso izostali. Morda pa res niso bili dovolj poglobljeni in so koga razočarali? Tudi to se da popraviti.

V. M.

LEPOTA V GLINI

V steklenih vitrinah in na steni so zaživele čudovite barve... Ne na platnu in ne na papirju. V tenkočutni, skoraj lirčni prefinjenosti diha življenje s keramike.

MILAN KICIN in IVO DJUROVIČ. Oba izredno obvladata material in tehniko.

V avli študijske knjižnice smo ju spoznali, čeprav je v Novo mesto prišel samo KICIN. Zanimal nas je način njegovega dela in še kópica drugih reči, ki se človeku nehote porodijo v mislih, kadar sreča umetnika.

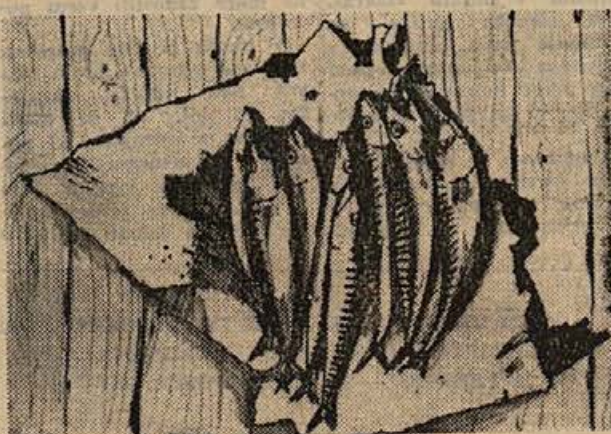
»Zmeraj nekaj iščem in se pri vsakem izdelku znova učim. Morda tako kot igralec svojo vlogo...« Skromen in neposreden nam je pripovedoval o svojih načrtih.

Ob slovesu smo morda brez razloga pomislili, ali teh reči v veži ne bo nihče čul. S prisrčnim nasmehom in malce hudomušno je dejal:

»Saj smo vendar v Sloveniji!«

Kdor je obiskal študijsko knjižnico in spoznal lepoto del obeh mojstrov, ne bo kmalu pozabil prelepih reliefnih kompozicij, krožnikov, vaz in vsega, kar sta nam nudila KICIN in DJUROVIČ.

Danja Bajc

Bogdan Borčič: SKUSE

Knjige za podeželje

Glavna zadrúzna zveza ima oddelek za tisk, ki redno izdaja zanimive knjige za podeželje oziroma za naše zadrúžnike. Za letošnje leto so dobili naročniki že decembra naslednje knjige:

Koledar, v katerem so zanimivi sestavki s področja kulturnega, političnega, gospodarskega in javnega življenja. Uredil ga je Matevž Hacc.

Knjiga »Vojska in ljudje« vsebuje 15 povesti, ki so jih napisali naši znani mojstri-pisatelji. Izšla je ob 20-letnici vstaje slovenskega naroda in je že razprodana.

Zgodovino slovenskega naroda (V. zvezek) je napisal prof. dr. Bogo Grafenauer. Knjiga obravnava dobo od 1750 do 1848, ima številne slike in bo gotovo tudi za naše bralce zanimiva.

»Nega sadnega drevja« inž. Tatjana Hiliščeve bo nedvomno dobrodošla sadjarjem, ki bodo našli v njej kopto dobrih in koristnih nasvetov.

»Pitanje telet in mladih goved«, izpod peresa znane strokovnjaka inž. Jožeta Ferčaja na poljuden način obravnava, kako je treba

oskrbovati teleta in mlado goved.

Kmečka knjižna zbirka bo za leto 1963 izdala naslednje knjige: koledar za leto 1963, Ivana Bukoviča »Srečanje v Ameriki«, VI. zvezek Zgodovine slovenskega naroda, ki bo obravnaval dobo od 1848 do 1892 in Gozdarstvo v sedanjih pogojih, delo inženirja Adolfa Svetličiča.

Za vse štiri knjige bo cena samo 600 din, od tega bodo prejeli poverjeniki 10 odstotkov provizije.

V novomeškem okraju so zadrúge v letu 1961 naročile naslednje število zbirk:

KZ Dol. Toplice 250, KZ Videm-Krško 200, KZ Šentjernej 447, KZ Brežice 225, KZ Sentjanž na Dolenjskem 250, KZ Škocjan 100, KZ Metlika 100, KZ Črnomelj 300, KZ Brestanica 300, KZ Trebnje 800, KZ Tržišče 200, KZ Sevnica 150, KZ Novo mesto 350, KZ Bizeljsko 200, KZ Ko-

stanjevica 80 in KZ Žužemberk 100.

V številu naročnikov so bile dolenske zadrúge najboljše na Slovenskem!

Utemeljena združitev v Novem mestu

Kot je bilo že objavljeno, sta se s 1. februarjem združila Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela — Novo mesto in Delavska univerza — Novo mesto. Namen združitve je, da bi se delo obeh ustanov na področju občine Novo mesto tesneje povežalo in vskladilo. Zavod je prevzel v svoj program celotni program Delavske univerze — Novo mesto in bo tudi nadaljeval z oblikami izobraževanja, ki jih je do sedaj izvajala Delavska univerza — Novo mesto (šola za življenje, tedenska poljudnoznanstvena predavanja, jezikovni tečajji in pod.). Prepričani smo, da bo združitev obeh ustanov pripomгла k še večjim uspehom na področju izobraževanja, ker so s tem dani za delo vsestransko boljše pogoji.

Preprečujmo nesreče z redom in delovno disciplino!

Viktor Povše: DOLENJSKI MOTIV (1961)

Skrivnost za vse

Ste se že kdaj vprašale, zakaj njej tako lepo pristaja obleka, plašč, klobuk ali čevlji? Tudi sami ste zadnjič odšli čedno vsotico denarja za nov plašč, pa se vam zdi, da ni tak, kot ste si ga želeli. Nekaj mu manjka... Tudi z obleko nekaj ni v redu in znanca, ki vas je prva videla v njej, vam je kar odkrito povedala, da bi bilo bolje, če... no, če bi bilo blago drugačne barve in če bi za vaše odvisne kilograme izbrali drugačen kroj. Skoraj ste ji zamerili to odkritost, toda niste storili prav. Saj ima sama manj denarja kot vi, pa ji vendarle na skrivnem zavirate, kako imenitno se zna obleči.

V čem je pravzaprav ta skrivnost? Posvetujte se najprej z ogledalom! Če ne ti tudi kar najenostavnejši

Dvodelno obleko ali kostim, ki smo se ga naveličale, lahko lepo poživimo z dodatkom iz temnejšega zameta. Za majhen denar bomo imele v omari novo oblačilo!

boste preveč usmiljeni s seboj, vam bo povedalo, čemu se morate odreči in kaj lahko brez tveganja prinese iz trgovine.

Ne ravnajte se preveč po modnih časopisih, če vaša postava ni podobna tisti, ki jo ima manekenka na sliki. In nikar preveč ne vzdihujete po vpadljivih barvah, če ste malo obilnejši! Obleka pastelne ali malo zamolke barve vam bo resnično dobro pristajala in v njej se boste lahko pojavile kjerkoli. Ničče vam ne bo mogel očitati, da nimate okusa! Seveda pa morate zbra-

KAKO ČISTIMO POHIŠTVO

● Poltirano pohištvo čistimo tako, da najprej temeljito izbršemo prah, nato nanažemo polituro z mešanico dveh delov finega olja in enega dela degnaturiranega alkohola. To dobro premešamo, nakar namočimo krpo, jo dobro očistimo in zdrgnemo z njo pohištvo. Če je na nekaj mestih politura poškodovana, naj to popravi mizar.

● Lakirano pohištvo čistimo s hladno vodo, v kateri smo prekuhalj platno no vrečico z otrobi. Krpo namočimo v to raztopino in očistimo z njo pohištvo.

● Barvano pohištvo najbolje očistimo s prekuhanim milom. 10 dkg nestranskega mila prekuhamo v litru vode. Z ohlajeno, gosto mešanico nanažemo pohištvo, nato pa ga umijemo s čisto mlačno vodo in zdrgnemo s suho krpo.

kroj, ki je zmeraj lep in se v njem dobro počutimo.

Važno je, da k obleki izberete tudi take čevlje, ki vam ne bodo pokvarili truda, ki ste ga imeli z obleko.

„Odličnjak za vsako ceno!“

Mnogo staršev želi — ne zaradi otroka, temveč zaradi sebe — da bi bil njihov otrok odličnjak. Zanimajo se za vsak predmet posebej, za vsako domačo nalogo in iz dneva v dan naravnost bolešno zasledujejo, če otrok morda ni zdrsnil z odlične na prav dobro oceno.

Nekateri otroci pa so morda bolni in nesproščeni, in zato v šoli ne uspevajo tako, kot bi njihovi starši želeli. Distokrat je tak otrok doma kaznovan ali pa mu obljublja nagrade, samo da ostane v šoli odličnjak, samo da se lahko starši pohvalijo: »Naš je pa spet odličnik!« V mnogih primerih so si

Ne nosite jakastih čevljev k športni obleki, puloverju ali jopici! Prav tako tudi športni čevlji ne sodijo k svili ali k lahkim poletnim desenom.

starši vtepli v glavo, da mora njihov otrok v življenju doseči nekaj velikega. Hočejo, da bi bil zdravnik, umetnik ali inženir, ne vprašajo pa se, ali je otrok sposoben to doseči. Če takemu odličnjaku v višjih razredih spodletj in začne dobivati slabše ocene, dolžijo starši slabo družbo ali nepravilni učni načrt, učitelje in vzgojitelje, češ da jih niso znali naučiti. Taki starši precenjujejo svojega otroka.

Vsaka mati si želi, da bi njen otrok v šoli dobro uspeval, kdor pa hoče za vsako ceno imeti odličnjaka, naj trezno premisli, če ima njegov otrok pogoje za tako oce-

In kadar izbirate barve, ogledajte si prej naravo okrog sebe! Ali ni vse v čudoviti harmoniji? Ste že kdaj rekli, da jesenski list ne pristoji rjavemu deblu, da se modrina neba ne sklada z razcevelo češnjevo vejico ali, da bi moral biti oblaček na obzorju zelen?

no. Če od otroka, ki ni posebno bister, zahtevamo, da je po vsej sili odličnjak, in se mora učiti od zore do mraka, mu s tem mnogo več škodujemo, kot koristimo. Namesto da bi otrok nekaj uric prečtel na zraku in soncu in sploh začne kazati duševne motnje. Navadno je poslušen, dokler ga starši silijo k učenju, ko pa se osamosvoji (pride na univerzo), popusti in začne pohajkovati. Nadoknaditi hoče vse tisto, kar je v rani mladosti zamudil na ljubo svojim staršem. Ra-

Če ste majhne rasti...

Če ste majhne rasti, ne bodite zaradi tega nesrečni, temveč pri oblačenju upoštevajte naslednje navete, pa ne bo nihče rekel, da niste dovolj veliki:

1. Izogibajte se volanov in resic!

Naši solarki je obleka pre-majhna. Če odrežemo rokave in prišijemo spodaj kos enakega blaga, bo novo krilce prav okusno. Za okras napravimo velike šive iz volne. Lahko tudi kombiniramo: spodnji del krilca in bluzo iz enakega blaga.

2. Obleke naj bodo gladke, ga krojal

3. Ne nosite dolgih in širokih jopic z velikimi ovratnikom!

4. Ne nosite zelo širokih kril!

5. Ne oblecite krila in bluze v nasprotujočih si barvah!

6. Veliki gumbi so prepovedani!

7. Zelo dolgi lasje vas še zmanjšajo!

8. Nakit in modni okraski naj bodo čim manjši!

9. Torbica ne sme biti velika!

10. Pretirano visoke pete niso umestne!

Predpusne dobrote

Pustni krofi: tri čerti kg moka, 8 dkg olja, 10 dkg sladkorja, 4 rumenjaki, 2 žlici ruma, sol, 3 dkg kvasa, 3 del mleka, marmelada, mast, sladkor v prahu. — V presejano in pogreto moko vlijemo vzhajani kvas, mleko, sladkor, sol, rumenjake, in olje. Testo stepamo toliko časa, da se delajo mehurčki, nato pustimo vzhajati. Na dobro pogretem iri pomokanem prtu testo razvaljamo za prst debelo, oblikujemo krofe in jih nadevamo z marmelado, nadevani del pa pokrijemo z enako velikim nadevanim delom testa. Nato z manjšim modelom izrežemo obliko krofa in spet pustimo vzhajati. — Krofe položimo v mast z vzhajano stranjo, posodo pokrijemo, nato jih obrnemo, da zarumene še na drugi strani. Poberemo jih na sito in posujemo s sladkorjem.

PO LETNI SKUPSCINI PARTIZANA SLOVENIJE

Na razveseljivi prelomnici

Pred nedavnim je bila v Ljubljani letna skupščina Partizana Slovenije — zveze za telesno vzgojo. Ker je Partizan v našem okraju najmočnejša telesnokulturna organizacija, saj obsega 26 društev, smo se odločili, da si malo približe ogledamo delo letošnje skupščine — prve po lanskem slovenskem kongresu telesne kulture. Prav ta skupščina je velikega pomena za nadaljnji razvoj društev, saj je prinesla marsikaj novega. Zato ni čudno, če so jo nekateri imenovali prelomnico v delu Partizana.

Letni skupščini so letos prisostvovali vsi najvišji funkcionarji Partizana Jugoslavije z predsednikom M. Radovanovićem in podpredsednikom Zoranom Poličem na čelu. Navzoči so bili tudi številni politični, javni in kulturni delavci.

Ze v referatu podpredsednika Partizana Slovenije tov. Lenarčiča je bilo zaslediti težnjo, da se pri delu Partizana najdejo nove in uspešnejše poti razvoja. V štirih letih po zadnji skupščini je Partizan že zelo prilagodil svojo dejavnost družbenim potrebam in komunalnemu sistemu in največjo skrb posvetil razvoju splošne telesne kulture v komuni. Na tem področju pa bo treba storiti še več, zlasti pri razširjanju splošne telesne vzgoje in rekreacije v tovarne, šole, stanovanjske skupnosti itd.

Zelo živahna razprava se je razvila o novem pravilniku, po katerem bo odslej imel Partizan Slovenije podnaslov »zveza za splošno telesno vzgojo«. Pomemben je bil prispevek k razpravi, ki ga je dal tov. Zoran Polič, član ZIS in podpredsednik Partizana Jugoslavije. Omenil je, da je nujno, da ima organizacija svoj delovni program, prav pa je, da se program

prilagodi pogojem v posamezni komuni. Demokratičnost programa se mora videti v vsebini in v izvajanju. Sedanji program Partizana je sodoben in ustreza pogojem našega razvoja, toda marsikje so metode za njegovo izvajanje zastarele, v sebi imajo preveč »sokolskega« in »starošportnega«. Zato je treba izbrati najboljše delovne metode in enkrat za vselej prelomiti s preživelim ter največjo skrb posvetiti vzgoji sposobnih strokovnih kadrov.

Tov. Polič je tudi naglasil, da je treba paziti, da ne bi pri tem, ko podiramo en centralizem, zašli v drugega. Dogaja se namreč še marsikje, da odločanje v društvih ni kolektivno, pač pa imajo vsi besedo le nekateri posamezniki. Zato je treba članstvo vzgajati v demokratičnem duhu, da se taki primeri ne bodo pojavljali. Slovenija je že več let nosilec idej o enotnosti telesne kulture. Ta načela so postala znana in veljavna v vsej Jugoslaviji. Enotnost pa ne pomeni pot k likvidaciji posameznih organizacij, marveč k tesnemu povezovanju, k sodelovanju, skupni politiki, obenem pa k popolni samostojnosti in svobodi v delu posameznih organizacij.

To je bil obenem odgovor vsem, ki še vedno pričakujejo, da bo Partizan likvidiran, da ga bodo razpustili. Taka namigavanja so brez osnove, to je jasno pokazala tudi letošnja skupščina.

Predsednik Zveze za telesno kulturo Slovenije tov. Zemljarič je poudaril pomembnost letošnje skupščine, ki sodi med najpomembnejše dogodke v slovenski telesni kulturi v zadnjem času.

Splošni telesni vzgoji je treba dati centralno mesto v naši telesni kulturi. K temu nas sili predvsem močna industrializacija in avtomatizacija ter mnoge telesne hibe, ki se s tem v zvezi pojavljajo pri naši mladini.

V bogati in zanimivi razpravi so sodelovali tudi nekateri delegati iz našega okraja, med njimi tudi predsednik ObZTK Novo mesto tov. Serini.

Po razpravi so volili nov odbor Partizana Slovenije, ki ga bo odslej vodil tov. Jenko, v odboru pa sta iz našega okraja še tov. Nevtka Hrnjak od Partizana Stopiče in tov. Jože Malič kot predsednik odbora za splošno telesno vzgojo pri Okrajni zvezi za telesno kulturo Novo mesto.

Ob zaključku je Zveza za telesno kulturo Slovenije podelila številna priznanja najzaslužnejšim telesnovzgojnim delavcem iz cele Slovenije, med temi tudi več kot štiri-desetim iz novomeškega okraja. Posebna priznanja je podelil tudi Partizan Jugoslavije. fm

Jadralni modeli v gimnazijski telovadnici

Novomeški modelarji so 11. februarja v gimnazijski telovadnici v Novem mestu preizkusili male jadralne modele na pogon z gumo. Tekmovali so Dusan Zupanc, Franc Klemenčič, Adolf Suštar in Jože Uhan. Male, komaj gram težke enokriline modele, ki so jih sami izdelali, so spustili po telovadnici in jim merili čas. V zraku je najdlje — 83 sekund ostal Zupancov model, medtem ko je Klemenčičev letel 76,6 sekunde. Ker je za let teh modelov potreben popolnoma prazen prostor, se je precej modelov v telovadnici zrušilo in polomilo. V telovadnici novomeške osmetelke pa so dosegli že čas 2 minuti in 40 sekund, kar daje veliko upanja, da se bodo ti tekmovalci zelo dobro uvrstili tudi na slovenskem prvenstvu. Čeprav je ta šport v Novem mestu še mlad, so modelarji dosegli že vrsto uspehov na okrajnih ter republiških in zveznih tekmovanjih. -mtr-

Z uživanjem mleka krepimo zdravje!

Ze pred zimskimi počitnicami so taborniki čete »Belih brez« iz Crnomlja organizirali tekmovanje v sankanju Udeležilo se ga je 50 otrok. V štirih skupinah so se pognali na tekmovalno progo in se borili za desetinke sekunde. Na čajanki, ki je bila popolnoma, so bili objavljeni rezultati, zmagovalcem posameznih skupin pa so bile razdeljene praktične nagrade. Zmagovalci so bili: pri mlajših tabornikih Tatjana Zakrajšek, pri mlajših tabornikih Boris Grgoraš, pri tabornikah Jelka Dereani in pri tabornikih Toni Muc in Igo Kvas. Med zimskimi počitnicami so taborniki organizirali dvodnevni izlet s smučmi na Mirno goro. Kljub velikemu zanimanju, ki so ga taborniki kazali za ta izlet, se ga je udeležilo le malo članov Najbrž zato, ker nimajo vsi smučarske opreme. Tisti, ki so šli na izlet, so prijeto preživeli dan na snegu. Pomerili so se v slalomu in skokih na improvizirani 15-metrski skakalnici. Kar prehitro je minil čas, ko so se morali spustiti v dolino. — 11

Šahovsko prvenstvo Novega mesta

Ceprav se prvenstvo bliža koncu, prvo mesto še ni oddano. Se vedno štirje igralci lahko osvojijo naslov prvaka. Kateremu izmed četvorice Skerlj, Radovanović, Penko in Sitar bo to uspelo, bomo videli šele, ko bodo odigrane zadnje partije. Lahko rečemo, da tako zagrižene borbe za prvo mesto že dolgo nismo videli na mestnem prvenstvu.

Stanje po 11. kolu: Radovanović 8,5 (1), Sitar 8 (2), Skerlj 7,5 (3), Penko 7 (4), Tisu 6,5 (1), Adamič in Bartolj 6,5, Ilic 5, Malnarčič 4 (1), Matjašević 4, Kranjčič 3,5 (3), Cujnik 3 (2), Jenko 2,5 (2), Hrovatič 2,5 (1), Potrč 2, Istenik 1 (2).

Slavko Sitar

